

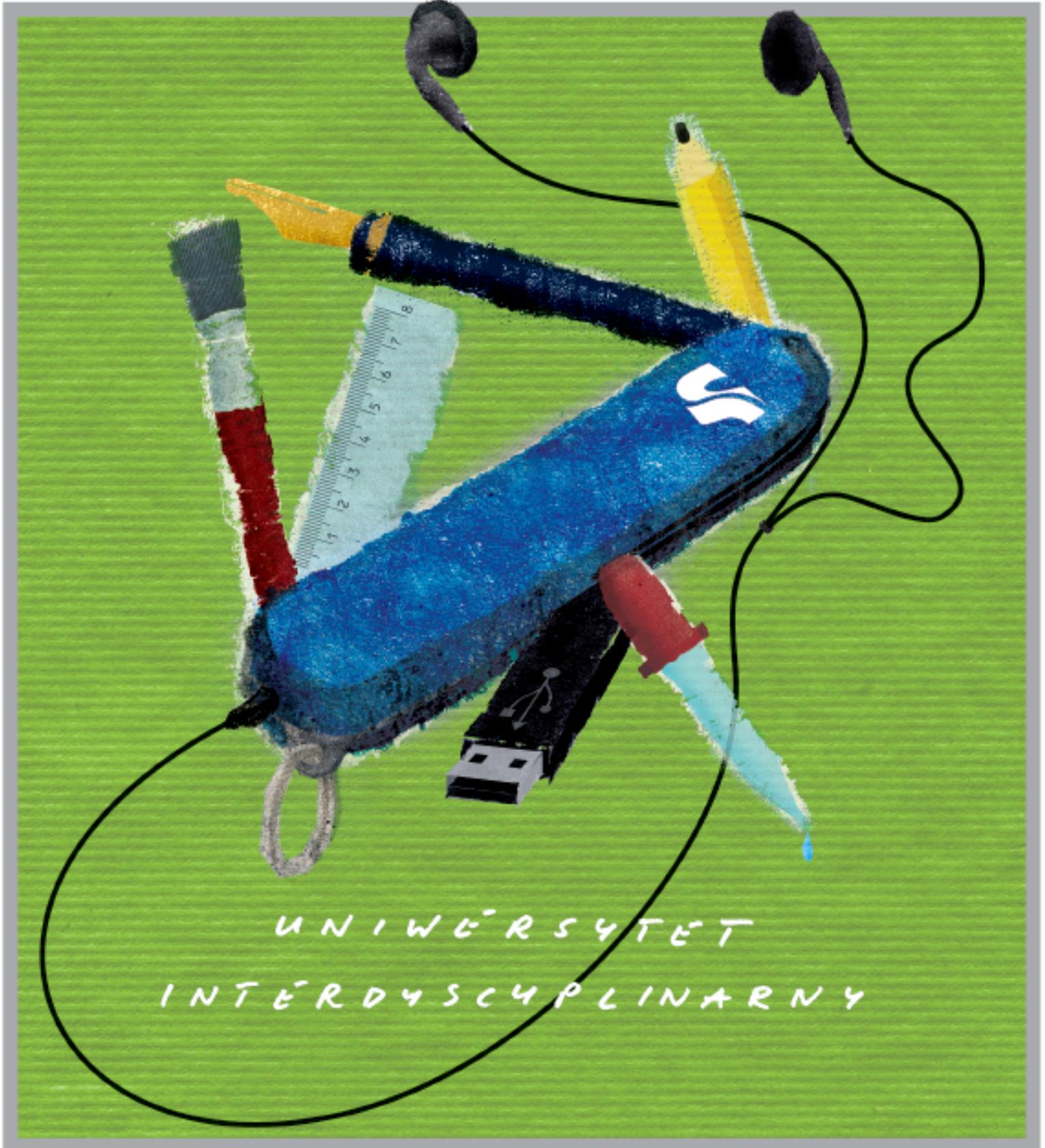
MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

gazeta UNIWERSYTECKA

nr 11 (181)

Wrzesień 2010 Wydanie specjalne

ISSN 1505-6317

Quod felix faustum

JM Rektor UŚ prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś

Uroczystość inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Śląskim jest swoistym znakiem upływającego czasu. Cyklicznie przypomina nam, że po zasłużonym wypoczynku – ze sporą dawką ożywczegoj energii, sił, zapалу, nowych pomysłów i planów – wkraczamy w kolejny rok akademicki. Od ponad 40 lat właśnie w październiku na nowo podejmujemy wyzwania, jakie przed nami stawia współczesny świat, i kontynuujemy własną – uniwersytecką – wędrówkę. Dla studentów droga ta prowadzi do zdobywania wiedzy i kształcenia umiejętności, dla uczonych natomiast oznacza ciągłe zgłębianie tajemniców poszczególnych dyscyplin, poszukiwanie odpowiedzi na ważne i zasadnicze pytania, rozwiązywanie kolejnych problemów badawczych oraz oczywiście przekazywanie swojego doświadczenia i wiedzy następnym pokoleniom.

Ubiegły rok akademicki przyniósł wiele zmian. Podjęta została szeroko zakrojona dyskusja nad kształtem szkolnictwa wyższego w Polsce. W trakcie 13 spotkań na kilku uczelniach w kraju, w tym również na Uniwersytecie Śląskim, debatowały konferencje rektorów, nauczyciele akademicy, w dyskusję włączali się żywo także doktoranci i studenci. Po raz pierwszy środowisko akademickie tak wyraźnie dało wyraz woli zreformowania szkolnictwa wyższego i nauki, ale też wyraźnie określiło wizję i konkretną drogę reform. Owocem tego stał się dokument Strategia szkolnictwa wyższego 2010-2020 – projekt środowiskowy. Wśród wielu zaproponowanych zmian znajdują się w nim m.in.: nowe rozwiązania stymulujące udział podmiotów gospodarczych w badaniach naukowych, wprowadzenie dwóch ścieżek awansu naukowego, a także stworzenie statusu tzw. uczelni flagowych i badawczych. Ponadto autorzy dokumentu zaproponowali, przy zachowaniu powszechnej dostępności na studia, częściową odpłatność za studia stacjonarne przy jednoczesnym dostępie do sys-

temu pożyczek i kredytów z gwarancjami państwowymi czy zrównanie reguł konkurencji uczelni publicznych i niepublicznych, tak by każdy kandydat na studia mógł się rozwijać, pogłębiać wiedzę i umiejętności odpowiednio do swoich uzdolnień, zainteresowań i wizji przyszłości. Zasadniczym naszym zadaniem będzie także walka o zdecydowanie większe nakłady budżetowe na szkolnictwo wyższe, zwłaszcza w części dotyczącej wynagrodzeń pracowniczych, oraz o uczciwą konkurencję przy ministerialnych ocenach parametrycznych i podziale środków budżetowych na badania statutowe, tak, by wyniki badań jednostek organizacyjnych uczelni były odpowiednio oceniane przy uwzględnieniu wysiłku dydaktycznego w stosunku do jednostek PAN czy też jednostek i Ośrodków Badawczo-Rozwojowych.

Rok akademicki 2010/2011 na Uniwersytecie Śląskim rozpocznie niemal 40 tysięcy studentów i doktorantów, słuchaczy Uniwersytetu Śląskiego Dzieci i Uniwersytetu Trzeciego Wieku, realizując w pełni program uczenia się przez całe życie. W tym roku o indeks naszej uczelni walczyło blisko 30 tysięcy kandydatów. Wybór przez tak wielu największej w regionie szkoły wyższej nie jest przypadkowy. Wszak oferta dydaktyczna Uniwersytetu Śląskiego z roku na rok jest coraz bogatsza i ciekawsza. W tym roku przyszli studenci mogli wybierać spośród 42 kierunków i ponad 110 specjalności, w tym wielu unikatowych w skali kraju, takich jak: biofizyka, fizyka medyczna czy z oryginalnymi programami kształcenia, na przykład: filologia specjalność angielska, program tłumaczeniowy z językiem chińskim, inżynieria biomedyczna, filologia specjalność tłumaczeniowa języki stosowane: język francuski i język angielski. Jak co roku, wielu maturzystów chciało studiować prawo, psychologię bądź politologię. Jednak najbardziej obleganymi kierunkami były: filologia angielska – program kultura-media-translacja, pedagogika – zintegrowana edu-

fortunatumque sit!

kacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne oraz kierunki artystyczne prowadzone przez Wydział Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kiesłowskiego, naszą katowicką „filmówkę”. Cieszy nas, że mimo wyraźnego spadku liczby maturzystów, chętnych do studiowania w śląskiej Wszechnicy nie ubywa.

Nadchodzący rok akademicki to czas wyjątkowej pracy. Dalekosiężnym, a zarazem priorytetowym celem działań uczelni, jest integracja środowiska akademickiego w sercu Katowic. Prace nad realizacją tego ważnego zadania już trwają i obejmują między innymi budowę międzyuczelnianego osiedla akademickiego, przeniesienia siedziby Wydziału Radia i Telewizji czy oddanie przebudowanej i wylątkowanej z ruchu drogowego ulicy Bankowej. Na naszych oczach powstaje Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka, trwają prace nad Śląskim Międzyuczelnianym Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych w Chorzowie. W najbliższych planach mamy z kolei budowę dwóch obiektów uczelnianych: Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności oraz budowę wielofunkcyjnej hali sportowej. Lokalizacja kampusu uniwersyteckiego w centrum miasta na pewno przyczyni się do wzmocnienia więzi między studentami różnych kierunków oraz poczucia wspólnoty całego środowiska akademickiego Uniwersytetu, a także pogłębi jego relacje z miastem i jego mieszkańcami. Studenci staną się żywą tkanką Katowic, będą wspólnie budować wizerunek miasta studenckiego w pełnym tego słowa znaczeniu. Między innymi dzięki takim działaniom przestrzeń naszej metropolii jest poddawana przeobrażeniom architektoniczno-urbanistycznym, już dzisiaj zmieniamy naszą dotychczasową infrastrukturę na bardziej przyjazną studentom, doktorantom i pracownikom, ale także mieszkańcom miasta i regionu – nam wszystkim.

W tym roku także duży nacisk położymy na niezwykle ważną kwestię – internacjonalizację uczelni: umiędzynarodo-

wienie badań naukowych oraz dydaktyki. W tym celu tworzymy nowe kierunki i specjalności z wykładowym językiem angielskim, a dzięki nowo powstałemu Konsorcjum Śląskich Uczelni, którego misją jest promocja naszego regionu za granicą i propagowania studiów w województwie śląskim, zyskamy także dodatkową możliwość pozyskiwania większej liczby studentów zagranicznych. Szczególne miejsce na liście zadań na nadchodzące miesiące zajmuje jeszcze bardziej dynamiczne pozyskiwanie środków pozabudżetowych. Ogromny potencjał ludzki, naukowy i dydaktyczny, jakim dysponuje nasz Uniwersytet, może i powinien być jeszcze lepiej wykorzystywany do podejmowania nowych wyzwań i przedsięwzięć służących poprawie warunków życia i pracy w regionie. Chcielibyśmy, żeby ambitna polska młodzież nie wyjeżdżała po ukończeniu studiów z kraju, by mogła tutaj z satysfakcją rozwijać się i pracować.

To tylko garść zamierzeń i planów na czas najbliższy. U progu nowego roku akademickiego życzę całej społeczności akademickiej, ludziom nauki i wszystkim przyjaciółom Uniwersytetu powodzenia w podejmowaniu wspólnych wysiłków badawczych i edukacyjnych, osobistego szczęścia i wszelkiej pomyślności. Nowo przyjętym studentom życzę natomiast, aby studia wykorzystali w pełni do zdobycia solidnego wykształcenia i niezbędnych w dzisiejszym świecie umiejętności. Mam nadzieję, że śląska Alma Mater spełni Wasze oczekiwania, a czas studiów będzie dla Was nie tylko czasem mądrych wyborów, ważnych i ciekawych doświadczeń, ale także etapem pełnym radości, zabawy, nowych znajomości i przyjaźni. To, co jest szczęśliwe, pomyślne i korzystne, niechaj się ziści! Niech podjęty przez studentów i pracowników Uniwersytetu Śląskiego trud służy dobru wspólnemu! Quod felix faustum fortunatumque sit!

Wspólne inwestycje Uniwersytetu Śląskiego i Miasta Katowic

Sześć instytutów Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego znalazło siedzibę w Centrum Naukowo-Dydaktycznym Instytutów Neofilologicznych, nowym gmachu uczelni w Sosnowcu. Jego budowę finansowało Konsorcjum Gminy Sosnowiec i UŚ, przy udziale środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UE. Kolejne inwestycje Uniwersytetu realizowane są wspólnie z Miastem Katowice.

Koszt przebudowy ul. Bankowej to ok. 2 mln zł. Dzięki inicjatywie Uniwersytetu Śląskiego centrum miasta zyskało kolejną piękną i przyjazną przestrzeń

Ulica Bankowa dla studentów

Podczas ubiegłorocznego Jarmarku Wiedzy studentom zamarzył się deptak, który nie tylko mógłby stać się miejscem wielu atrakcyjnych imprez, ale także parkiem pozwalającym na chwilę relaksu. Samorząd zainicjował konkurs na najlepszy studencki pomysł przebudowy ul. Bankowej. Najbardziej spodobała się propozycja Witolda Staworzyńskiego, studenta socjologii i zarządzania UŚ. Następnie projektant Bogdan Markowski uzupełnił ją elementami małej architektury.

Nowa siedziba Wydziału Radia i Telewizji

W najbliższej przyszłości rozpocznie się realizacja kolejnej inwestycji, będzie to siedziba Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego, której koszt szacuje się na ok. 24 mln zł. Miasto Katowice planuje w 40 proc. wesprzeć działania Uniwersytetu. Istniejąca od ponad 30 lat katowicka „filmówka” obecnie mieści się przy kompleksie Międzynarodowych Targów Katowickich przy ul. Bytkowskiej, w pobliżu siedziby regionalnego oddziału Telewizji

Polskiej. Studenci i wykładowcy narzekają na znaczną odległość od centrum miasta i przestarzałą infrastrukturę.

– Nie tylko naszym marzeniem, ale także zobowiązaniem wobec miasta jest, by miejsce to emanowało pomysłami, przyciągało mieszkańców Katowic, na organizowane przez nas imprezy, promując jednocześnie uczelnię i miasto – zapewniała dziekan WRiT prof. dr hab. Krystyna Doktorowicz podczas odbywającej się w kwietniu na Uniwersytecie konferencji prasowej.

Projekt Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej współfinansowany jest przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu Samorządu Woj. Śląskiego, Miasta Katowic, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Uniwersytetu Śląskiego. Wartość projektu: 79 453 600,00 PLN, środki z EFRR: 52 828 698, 64 PLN. W całkowity koszt projektu jest wliczona budowa oraz wyposażenie Centrum

Biblioteka XXI wieku

Foto: Agnieszka Sikora

Wmurowanie kamienia węgielnego: JM Rektor AE prof. dr hab. Jan Pyka i JM Rektor UŚ prof. zw. dr hab. Wiesław Baniś

Przy ul. Bankowej powstaje Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka. Jest to projekt Uniwersytetu Śląskiego oraz Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach. W maju 2010 r. odbyła się

uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowę Centrum, którego poświęcenia dokonał abp dr Damian Zimoń, metropolita katowicki. Nowoczesna biblioteka naukowa spełniać będzie standardy XXI wieku w zakresie

udostępniania informacji niezbędnej do realizacji programów studiów obu uczelni, poprawy jakości nauczania poprzez zwiększenie potencjału badawczego, zwiększenia dostępności literatury naukowej w regionie oraz zwiększenia roli Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w międzynarodowych relacjach.

Akademiki na 2000 miejsc

W centrum Katowic powstaną nowe akademiki na 2000 miejsc. To wspólne przedsięwzięcie Uniwersytetu i miasta. Zarówno władzom Katowic jak i uczelni zależy na coraz lepszej integracji środowiska akademickiego, dlatego w powstających obiektach będą mogli zamieszkać również studenci w innych szkołach wyższych. Pomysł jest w fazie projektowania, przewidziana jest budowa obiektów oraz adaptacja już istniejących.

Jaką uczelnię wybrać? Jakie przedmioty zdawać na maturze? To decyzja, przed którą stoją uczniowie klas maturalnych. Oferta kształcenia prezentowana jest podczas, organizowanego z inicjatywy Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”, we współpracy z Regionalną Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Jaworznie, Salonu Maturzystów. Ta impreza edukacyjna stanowi jedno z głównych wydarzeń ogólnopolskiej kampanii informacyjnej.

Uniwersytet ma atrakcyjne propozycje nauki, których przykładem są nowoczesne metody kształcenia, nowe kierunki, a także możliwość studiowania na najbardziej renomowanych uczelniach w Europie, w ramach międzynarodowej wymiany studentów. Dostęp do wiedzy na temat ofert kształcenia pozwala młodym ludziom na podejmowanie przemyślanych i trafnych decyzji. Pomagają im w tym m.in. Salon Maturzystów i Dni Otwarte.

Nowe kierunki i specjalności

Uniwersytet Śląski z roku na rok poszerza swoją ofertę edukacyjną, odpowiadając tym samym na potrzeby gospodarki i rynku pracy. Nie pozostaje również obojętny na zainteresowania studentów, którzy swoje marzenia mogą realizować w ramach studiów I i II stopnia, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

– Na Wydziale Artystycznym uruchomiono II stopień kształcenia na kierunkach edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych (studia stacjonarne) i grafika (stacjonarne i niestacjonarne).

– Na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji na kierunku pedagogika uruchomione zostały następujące specjalności (studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopień): asystent osoby niepełnosprawnej, wychowanie ekologiczne z etyką środowiskową, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i terapia pedagogiczna oraz animacja społeczno-kulturalna z turystyką kulturalną.

– Na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii uruchomiono kierunek biofizyka (stacjonarne I stopnia) ze specjalnościami: biofizyka molekularna i bioelektronika. Na kierunku fizyka otwarte zostały studia stacjonarne II stopnia na specjalnościach: nauczycielska fizyka z informatyką i nauczycielska fizyka z chemią. Na kierunku chemia uruchomiono studia stacjonarne II stopnia z chemii (w zakresie chemii podstawowej) oraz specjalność chemia środowiska.

– Na Wydziale Informatyki i Nauki o Materiałach oferuje się stacjonarne i niestacjonarne studia inżynierskie I stopnia na kierunku informatyka.

– Na Wydziale Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego studenci będą mogli kształcić się na stacjonarnych studiach II stopnia na kierunku reżyseria.

– Na Wydziale Pedagogiki i Psychologii oferuje się nowe specjalności na kierunku pedagogika. Studia stacjonarne II stopnia będą odtąd możliwe na specjalnościach: pedago-

Foto: Agnieszka Sikora

gika opiekuńczo-wychowawcza, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i oligofrenopedagogika, pedagogika zdrowia oraz pedagogika opiekuńczo wychowawcza (także niestacjonarne).

– Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne kształcą będą studentów także na studiach stacjonarnych II stopnia.

– Na Wydziale Filologicznym oferuje się najwięcej nowości edukacyjnych. Na filologii angielskiej uruchomiono następujące studia stacjonarne I stopnia: program nauczycielski z informatyką, program nauczycielski z językiem niemieckim, program tłumaczeniowy z językiem chińskim. Na filologii rosyjskiej uruchomiono studia stacjonarne I stopnia z programem nauczycielskim z językiem angielskim lub niemieckim. Na filologii angielskiej uruchomiono stacjonarne studia II stopnia z programem tłumaczeniowym z językiem arabskim oraz stacjonarne studia II stopnia z programem tłumaczeniowym z językiem niemieckim. Na filologii germańskiej ruszył program nauczycielski studiów stacjonarnych II stopnia, a także, w tym samym trybie, program kultura i literatura niemieckiego obszaru językowego. Program nauczycielski studiów stacjonarnych II stopnia

został również uruchomiony na filologii rosyjskiej. W tym samym trybie można studiować również języki stosowane: język francuski i język angielski, program tłumaczeniowy z językiem biznesu oraz język francuski program tłumaczeniowy. II stopień studiów uruchomiono też na filologii klasycznej. W trybie niestacjonarnym na II stopniu kształcenia studenci będą się uczyli na: filologii angielskiej z programem specjalistyczne odmiany języka angielskiego, filologii angielskiej z programem tłumaczeniowym i filologii angielskiej z tłumaczeniowym językiem chińskim. Pozostałe nowości edukacyjne to: filologia rosyjska – studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia, język rosyjski z programem język biznesu – studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia, języki stosowane: język francuski i język angielski z programem tłumaczeniowym – studia niestacjonarne I stopnia, język włoski z programem tłumaczeniowym – studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia i język hiszpański z programem tłumaczeniowym – studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia.

Informacje o nowym kierunku zamawianym – biotechnologii na str. 8

Dyplom musi mieć wagę

Prof. dr hab. Czesław Martysz, prorektor UŚ ds. kształcenia

Otwieranie nowych kierunków studiów i uruchamianie kierunków zamawianych jest odpowiedzialnością zarówno na potrzeby rynku pracy i gospodarki, jak i samych studentów. Szkoły wyższe stają się coraz bardziej uniwersalne. Uczelnie, także prywatne, ukierunkowane np. ekonomicznie, otwierają kierunki uniwersyteckie, nie powinien więc dziwić fakt, że uczelnie techniczne otwierają studia filologiczne, a uniwersytet – inżynierskie. W związku z takimi posunięciami w środowisku pojawiały się pewne wątpliwości, jednak jestem przekonany i patrzę na to zagadnienie przede wszystkim pod kątem ram prawnych: jeżeli

uczelnia spełnia kryteria prawne, dotyczące uruchomienia danego kierunku i ma odpowiednią, zgodną z przepisami kadry, wtedy nie widzę przeciwwskazań. Ta tendencja będzie się pogłębiała i poszerzała, co z czasem doprowadzi do sytuacji, w której przestanie być ważne, kto jaki kierunek ukończył, a ważniejsze będzie to, kto ukończył jaki kierunek i na jakiej uczelni.

Tu docieramy do ważnego problemu jakości kształcenia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że studiowanie to nie tylko nauczanie, to także wciąż nowe kierunki, prowadzenie badań, konferencje i całe życie naukowe, które na wydziałach uniwersyteckich jest bardzo interesujące i rozbudowane. Aby rozwiązać wszelkie wątpliwości, nie chcemy tworzyć barier, nie będziemy się okopywać przed konkurencyjnymi uczelniami, będziemy jedynie robić wszystko, aby poziom naszego nauczania był jak najwyższy i aby nasz absolwent wyposażony był w wiedzę pełną i aktualną. Jeżeli inne szkoły otwierają kierunki uniwersy-

teckie, socjologię czy psychologię, my musimy jedynie wzmocnić nasze kadry i zaapelować o dyscyplinę. Resztę zrobi Państwowa Komisja Akredytacyjna, która z należytym obiektywizmem oceni poziom kształcenia na wszystkich uczelniach. Wierzę, że będziemy wygrywać zarówno w opiniach kandydatów, studentów i absolwentów, jak i w rankingach.

Zapotrzebowanie na inżynierów jest coraz większe, więc program ministerialny dotyczy tylko kierunków technicznych, matematycznych i przyrodniczych. Sam rząd dostrzega braki w określonych zakresach i reaguje, tworząc właśnie listy kierunków zamawianych. Zagadnienie to dotyczy nie tylko Polski, to raczej ogólnoeuropejski trend. Jeśli mówimy o brakach kadrowych wśród absolwentów kierunków technicznych, w mojej ocenie jest to rezultat wady kształcenia na poziomie szkoły średniej, a dokładniej efekt tego, że na wiele lat wyeliminowano z matury, obecnie przywrócono, egzamin z matematyki. Kształcenie na kie-

runkach technicznych jest dzisiaj niezwykle potrzebne, bo bardziej od absolwentów marketingu i zarządzania potrzebujemy inżynierów, jednak bez znajomości zasad matematyki nikt nie utrzyma się na studiach inżynierskich. Ponadto kierunki inżynierskie zawsze uchodziły za trudne, choć mitem jest to, że na uczelni humanistycznej jest łatwiej. Każdy przedmiot jest trudny, jeżeli się go nieodpowiednio naucza i adekwatnie uczenia wiedzy rzeczywiście.

Jakie jest więc wyjście? Ludzie młodzi, którzy teraz idą do liceum, muszą sobie zdać sprawę z tego, jakie mają realne perspektywy po skończeniu studiów. Trzeba to powiedzieć wyraźnie: nie wszyscy studenci są wybitni. Ktoś powiedział kiedyś, że ten, kto nie jest najlepszy, jest nikim. Wierzę, że jeżeli skończyło się dowolny kierunek studiów i było się najlepszym, to znajdzie się zatrudnienie. Jednak, aby absolwent miał szansę być zauważonym na rynku pracy, jego dyplom musi mieć jakąś wagę.

Biotechnologia – nowy kierunek zamawiany

Uniwersytet Śląski realizuje zadania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, poddziałanie 4.1.2. Jego celem jest zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy. Wsparciem w wysokości 3 953 242,23 zł objęty został kierunek biotechnologia na specjalnościach: biotechnologia roślin użytkowych oraz biotechnologia środowiska, realizowany na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego.

Celem studiów na tych specjalnościach jest przygotowanie absolwentów do posługiwania się szeroką wiedzą biologiczno-chemiczną oraz znajomością technologii w pracy zawodowej i życiu publicznym, a także samodzielnego pogłębiania tej wiedzy i publicznego jej prezentowania w sytuacjach zawodowych. Student w toku nauki zyskuje kwalifikacje do pracy w laboratoriach i zakładach związanych z przemysłem rolniczym, spożywczym, farmaceutycznym, leczeniem i ochroną zdrowia, a także hodowlą roślin, ochroną środowiska oraz pokrewnymi działaniami gospodarki i nauki.

Studia objęte dofinansowaniem uzyskanym w ramach projektu POKL 4.1.2 oferują młodzieży naprawdę wiele: zwiększony nabór (137 miejsc na studiach I stopnia i 115 miejsc na studiach II stopnia), specjalne stypendia w wysokości do 1000 zł dla 40% najlepszych studentów, bezpłatne kursy wyrównawcze z matematyki, fizyki i chemii, specjalistyczny kurs języka angielskiego, 11 nowych przedmiotów i kursów specjalnościowych, zapoznających z najnowocześniejszymi technikami badawczymi, dodatkowe wykłady prowadzone przez najlepszych wykładowców polskich i zagranicznych, bogatą ofertę staży zawodowych w firmach i zakładach związanych z sektorem biotechnologicznym, dodatkowe finansowanie działalności Koła Naukowego Biotechnologów, w tym organizacja Zjazdu Młodych Biotechnologów, a także warsztaty z przedsiębiorczości.

Foto: Agnieszka Sikora

W językach obcych kształci coraz więcej uczelni w kraju. Należy do nich również Uniwersytet Śląski. Jest to szansa na przyciągnięcie studentów zagranicznych oraz możliwość zatrzymania w kraju maturzystów, dla których tego typu studia są nie tylko wyzwaniem, ale również stwarzają lepszą perspektywę na znalezienie dobrej pracy po ich ukończeniu.

Modelowanie i wizualizacja w bioinformatyce

Modelling and Visualisation in Bioinformatics – to nowa, innowacyjna specjalizacja z wykładowym językiem angielskim na Wydziale Informatyki i Nauki o Materiałach. Studenci otrzymują dobre przygotowanie matematyczne i informatyczne, a następnie zapoznają się z zagadnieniami bioinformatyki oraz wizualizacji i modelowania. W procesie nauczania

stosuje się najnowsze metody naukowe i technologiczne. Specjalizacja powstała dzięki wsparciu udzielonemu przez Norwegię, Islandię i Lichtenstein poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Elitarna Szkoła

Prof. zw. dr hab. Jacek Wódz,
dyrektor Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych

Powstała w 1993 roku Międzynarodowa Szkoła Nauk Politycznych przy Uniwersytecie Śląskim jest pierwszym międzynarodowym ośrodkiem w Europie Środko-

wo-Wschodniej, którego studenci przygotowani są do objęcia stanowisk w kadrach państwowych oraz firmach zagranicznych. Kształcenie odbywa się w trybie stacjonarnym i jest bezpłatne.

– Idea stworzenia naszej placówki powstała z inicjatywy francuskiej – mówi profesor Jacek Wódz. – Koncepcję sformułowaną przez Ambasadę Francji oraz Instytut Studiów Politycznych zaaprobował ówczesny rektor, profesor Maksymilian Pazdan i tym samym doszło do powstania szkoły. Wówczas, gdy jeszcze nie mówiono

o wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, priorytetowym działaniem naszej instytucji było przygotowanie personelu do nowego typu funkcjonowania administracji publicznej w Polsce. Skorzystaliśmy z doświadczenia Instytutu Studiów Politycznych w Bordeaux. Jest to jedna z głównych, poza Paryżem i Grenoble, placówek, która szkoli kadry dla wyższej administracji publicznej. Ponadto zaprosiliśmy do współpracy Wydział Nauk Politycznych Katolickiego Uniwersytetu w Louvain – la Neuve w Belgii oraz Instytut Nauk Politycznych w Lille.

Alternatywa szkół europejskich

Polsko-francuskie studia na fizyce

**Prof. dr hab. Maciej Sablik,
dziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii:**

Od kilku lat w języku angielskim prowadzone są na Wydziale seminaria, systematycznie odbywają się wykłady profesorów wizytujących. Na kierunku matematyka mamy zajęcia dla obcokrajowców, jednak zależało nam, by oferta studiów w języku obcym była skierowana również do polskich studentów. Dlatego senat uczelni podjął decyzję o utworzeniu studiów z matematyki na specjalności *mathematical methods in computer science*. Natomiast na kierunku chemia trwają przygotowania do otwarcia specjalności chemia kosmetyczna w języku angielskim. Między-

narodowe polsko-francuskie studia prowadzone są na fizyce. W lutym 2007 r. uruchomiona została we współpracy z Uniwersytetem w Le Mans we Francji nowa specjalność: nanofizyka i materiały mezoskopowe – modelowanie i zastosowanie. Po jej ukończeniu studenci uzyskują dyplomy magisterskie obu uczestniczących w programie uczelni. Warunkiem przyjęcia na tę specjalność jest znajomość języka angielskiego na poziomie dobrym. Zajęcia semestru VII i VIII odbywają się w macierzystych uczelniach, gdzie językiem wykładowym jest język ojczysty. Pod koniec VIII semestru (maj-czerwiec) studenci polscy wyjeżdżają do uczelni francuskiej, a studenci z Francji przyjeżdżają do naszego Instytutu Fizyki na staż zagraniczny, w trakcie którego poznają techniki badawcze nano- i mezomateriałów, dostępne w partnerskich jednostkach. Na ostatnim roku studiów wszystkie wykłady odbywają się w języku angielskim, niektóre z nich w systemie e-learning. W ostatnim semestrze studenci ponownie wyjeżdżają do partnerskich uczelni i tam przygotowują swoje prace magisterskie.

Jak wyjaśnia profesor, studia w Międzynarodowej Szkole Nauk Politycznych od początku pomyślane były jako magisterskie uzupełniające, wówczas jednak program realizowany był w trakcie trzech lat nauki. Głównym założeniem władz i pracowników szkoły było śledzenie dokonani ośrodków francuskich i odszukiwanie zdolnych młodych ludzi, którzy płynnie porozumiewali się w tym języku, a także mieli zamiar biegle opanować angielski. Działania dydaktyczne oparte o te dwa lektoraty miały wykształcić dla kraju wykwalifikowanych pracowników nowoczesnej administracji, jak określono pierwszy cel działalności szkoły. Po referendum, poprzedzonym rozmowami akcesyjnymi do Unii Europejskiej, poja-

wiła się potrzeba kształcenia studentów w dziedzinie prawa wspólnotowego. Zmiany polityczne i gospodarcze w państwie stały się dla szkoły bodźcem do wprowadzenia modyfikacji, w wyniku których umiejętności absolwentów wciąż odpowiadają aktualnym potrzebom i ciągle zmieniającego się rynku pracy.

Obok uczestnictwa w wykładach studenci poznają specyfikę konferencji metodycznych. – Jest to bardzo ciekawa forma dydaktyczna – ocenia profesor. – Została wypracowana jeszcze przed wojną w Instytucie Studiów Politycznych w Paryżu, a następnie, od 1949 roku, kontynuowano ją w Bordeaux. Studenci, którzy w ciągu semestru realizują taki projekt, każdora-

zowo pracują według określonych wcześniej zasad. Skupione w małych grupach osoby ustalają kilka tematów, a następnie opracowują je, samodzielnie odnajdując wszelkie potrzebne informacje oraz literaturę fachową. Projekty w formie pisemnej bądź jako prezentacje multimedialne, przedstawiane są następnie przed ogółem zainteresowanych, prelegent musi odpowiadać na pytania audytorium i bronić projektu przed krytyką. Taka konferencja metodyczna umożliwia nie tylko zdobycie wiedzy, ale także uczy samodzielności w zdefiniowaniu problemu, odnajdywaniu informacji, inteligentnym dowodzeniu swoich racji.

Dyrektor Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych suk-

Specyfika naszych czasów wymaga od Polaków nie tylko takiej znajomości języków, która pozwala na podstawową komunikację za granicą. Studenci Wydziału Prawa i Administracji UŚ, wyjeżdżający do kancelarii prawniczych w całej Europie, muszą biegle

Konwersatoria na Wydziale Prawa i Administracji

posługiwać się językiem specjalistycznym. Na Wydziale oferuje się zajęcia ze specjalistycznych przedmiotów prawnych w językach obcych. Są to konwersatoria, wykłady monograficzne i ćwiczenia w języku angielskim: *Polskie prawo spółek po wejściu Polski do UE, Kryminalistyka, Prawo turystyczne, Europejskie prawo konsumenckie, Amerykańskie prawo konstytucyjne, Polskie prawo konstytucyjne, Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych i jego orzecznictwo, Międzynarodowe prawo człowieka, Prawo humanitarne, Wprowadzenie do prawa I argumentacji prawniczej, Usługi prawnicze w UE, Mediacja i arbitraż, Interpretacja przepisów prawa w prawie prywatnym, Orzecznictwo sądów krajowych w prawie wspólnotowym, Prywatne prawo międzynarodowe*. W języku niemieckim: *Międzynarodowe prawo prywatne i handlowe oraz Wprowadzenie do polskiego prawa cywilnego*. Wykładowcami są pracownicy Uniwersytetu Śląskiego

cesu tej metody dopatruje się przede wszystkim w kształcaniu samodzielnego myślenia u studentów.

– Sprzyja nam ponadto nieduża liczebność grup – zaznacza profesor. – Od początku uważaliśmy, że wynikiem procesu rekrutacyjnego powinno być więcej niż 50 osób. Aktualnie mogą powiedzieć, że powinno ich być jeszcze mniej, idealna liczba to grupa do 30 studentów. Szkoła ma charakter elitarny, nie chcemy tego zmieniać przez obniżanie wymagań i zwiększanie limitu przyjęć. Nasi absolwenci mają świadomość, że opuszczają ciężko pracowali, aby móc później zmierzyć się z najlepszymi – kończy profesor.

Tysiąc projektów UŚ

Obecnie na Uniwersytecie realizowanych jest prawie 600 projektów badawczych z różnymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi oraz ponad 1000 projektów własnych.

Foto: Agnieszka Sikora

Nowe obszary badawcze

Prorektor ds. nauki i współpracy z gospodarką prof. UŚ dr hab. Andrzej Kowalczyk

Rosnącej liczbie prowadzonych przez naukowców Uniwersytetu Śląskiego badań odpowiada poszerzanie obszarów badawczych, poczynając od działalności statutowej, badań własnych, projektów badawczych po projekty celowe. Poza tradycyjnymi źródłami finansowania, środki uzyskujemy głównie z funduszy strukturalnych, programów Unii Europejskiej, prac zleconych przez podmioty gospodarcze, dotacji na dofinansowanie zadań badawczych. Obecnie Uniwersytet realizuje osiemnaście pro-

jektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych, przypomnijmy choć kilka: Uniwersytet Partnerem Gospodarki Opartej na Wiedzy (UPGOW), Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych, Dostosowanie zasobów Śląskiej Biblioteki Cyfrowej do rozszerzenia dostępu internetowego – RID, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka czy Zintegrowany system wspomagający zarządzaniem i ochroną zbiornika zaporowego. W ramach projektów ramowych UE uczestniczymy w sześciu programach m.in.: Lifelong Learning Programme, FlaviAnet, Remining-Lowex, Ice2sea, Laguna ...

Przybyły nam trzy kolejne, bardzo ważne i interesujące projekty. W dwóch jesteśmy liderem, w trzecim przypadła nam rola partnera. Pierwszy dotyczy transferu wiedzy i doświadczeń pomiędzy na-

szymi naukowcami a pracownikami instytutów naukowych słoweńskiego Uniwersytetu w Lublanie i Australii w dziedzinie badań krasu, realizowany jest on w ramach programu wymiany z krajami spoza Unii. Kolejne dwa przedsięwzięcia związane są z czystymi technologiami węglowymi. Uniwersytet Śląski jest koordynatorem konsorcjum, w którym uczestniczą m.in.: koksownie z Zabrze i Trzyńca oraz Instytut Węgla z Uniwersytetu w Oviedo w Hiszpanii. Zostaliśmy zaproszeni do udziału w Węźle Wiedzy i Innowacji, powołanym przez Europejski Instytut Technologiczny, ośrodek oddziałujący na całą Europę i generujący rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Naszym zadaniem będą prace nad czystymi technologiami węglowymi i opracowanie metod bardziej ekologicznego pozyskiwania energii z istniejących już źródeł a także pozyskiwanie nowych źródeł

odnawialnych oraz badania nad energetyką jądrową, energią z biomasy, wiatru i wody. To wieloletnie przedsięwzięcie, na efekty którego oczekuje cała Europa a rezultaty badań będą transferowane na ogromną skalę do przemysłu. Polem szczególnej aktywności naszych naukowców są badania w zakresie nowych materiałów, pozwalających na oszczędność energii, materiałów znajdujących zastosowanie w medycynie, mamy wysokozaangażowane badania w dziedzinie informatyki biomedycznej, w leczeniu w zakresie nowych leków, jest również wiele projektów realizowanych na rzecz ochrony środowiska, badań dotyczące zmian klimatycznych, przemian demograficznych. Równie ważne, choć może nie tak spektakularne, są badania z zakresu humanistyki, prowadzone są one zazwyczaj w mniejszych zespołach własnych ale równocześnie angażują mniejsze środki.

16 sierpnia 2010 r. na wodach Zbiornika Goczałkowickiego odbyło się wodowanie pierwszej uniwersyteckiej łodzi badawczej. UŚka, bo takie imię otrzymała, to łódź motorowa zakupiona na potrzeby realizacji projektu badawczego „Zintegrowany system wspomagający zarządzaniem i ochroną zbiornika zaporowego (ZiZOZap)”. Jest konieczna do prowadzenia ba-

UŚka wy płynęła w pierwszy rejs

Łódź badawcza Uniwersytetu Śląskiego

dań na obszarze Zbiornika Zaporowego w Goczałkowicach, a zwłaszcza do poboru prób wody, osadów dennych, flory i fauny jeziornej oraz do obserwacji zbiornika w trakcie występowania różnych zjawisk meteorologicznych. Celem projektu jest rozwiązanie problemu obniżania się potencjału ekologicznego i funkcjonalnego zbiorników retencyjnych w wyniku ich starzenia się i presji, wynikających z zagospodarowania przestrzen-

nego obszaru zlewni i skutków z tego wynikających, przy jednoczesnym oczekiwanym wzroście wymagań dotyczących tego potencjału.

Projekt jest realizowany przez konsorcjum naukowe, które tworzą: Uniwersytet Śląski w Katowicach (koordynator projektu), Politechnika Krakowska, Instytut Ekologii Terenów Uprze-

mysłowionych w Katowicach i Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze. W jego realizacji bierze udział także partner strategiczny – Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA oraz partner naukowy – Norweski Instytut Badania Powietrza (NILU Polska Ltd.). Realizację Projektu ZiZOZap wspierają gminy: Goczałkowic-Zdroju, Pszczyny, Chybia, Strumienia oraz powiat pszczyński.

Kanion Colca i Dolina Wulkanów

Naukowcy z Wydziału Nauk o Ziemi UŚ w Peru

Pracownicy WNoZ tworzą „grupę tektoniczną”, która działa w ramach inicjatywy naukowej znanej pod nazwą Polskie Wyprawy Naukowe do Peru. Ich celem jest stworzenie podwaliny naukowej pod przyszły park narodowy w Peru. Wyprawy odbywają się w ramach większego projektu realizowanego od 2003 r. (naukowcy Uniwersytetu Śląskiego uczestniczą w nim od 2006 roku) przede wszystkim przez pracowników i studentów Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH w Krakowie pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Andrzeja Paulo. Projekt pt. „Stworzenie podwaliny naukowej pod przyszły Park Narodowy Kanion Colca i Dolina Wulkanów w południowym Peru” znalazł się w gronie 40. programów wyłonionych w drodze konkursu na najwybitniejsze osiągnięcia nauki polskiej w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską „Cudze chwalicie, swego nie znacie – promocja osiągnięć nauki polskiej”.

Celem badań naukowców z Katowic jest poznanie strukturalnych założeń i tektonicznej ewolucji Kanionu Colca, określenie geodynamicznych uwarunkowań oraz relacji między budową i aktywnością tektoniczną tego obszaru a procesami wulkanicznymi i wynikającymi z nich zagrożeniami środowiska. W skład grupy tektonicznej wchodzi: kierownik prof. UŚ dr hab. Jerzy Żaba, dr Justyna Ciesielczuk, dr Zbigniew Małolepszy i mgr Krzysztof Gaidzik.

Naukowcy z WNoZ realizują dwa zasadnicze projekty badawcze: tektoniczne uwarunkowania wulkanizmu, pozycji strukturalnej i rozwoju Kanionu Colca w Peru oraz analiza mineralizacji pierwotnej i wtórnej law wulkanicznych. Od lewej: dr Justyna Ciesielczuk, mgr Krzysztof Gaidzik, prof. UŚ dr hab. Jerzy Żaba

Wybrane projekty współfinansowane w ramach programów ramowych Unii Europejskiej

Foto: Leszek Kolondra

Czoło lodowca Hansa

Naukowcy Uniwersytetu Śląskiego na Spitsbergenie

Topnienie lodu kontynentalnego (lodowców, lądolodów, czap lodowych oraz lodowców szelfowych) uznawane jest obecnie za ważny czynnik odpowiadający za podnoszenie się poziomu mórz i oceanów. Celem projektu ice2sea, prowadzonego m.in. na Uniwersytecie Śląskim jest zjednoczenie europejskich i światowych partnerów m.in. do stworzenia precyzyjnych modeli wpływu zmian objętości lodu kontynentalnego na wzrost poziomu mórz w najbliższych 200 latach.

Historia badań prowadzonych przez pracowników UŚ na Spitsbergenie sięga 1978 roku, pierwszej samodzielnej wypra-

wy naukowców z Wydziału Nauk o Ziemi pod kierownictwem prof. zw. dr. hab. Jacka A. Jania z Katedry Geomorfologii Wydziału Nauk o Ziemi UŚ. Od tamtej pory prowadzą oni systematyczne badania lodowców tego terenu, przede wszystkim uchodzących do morza, od których odłamują się góry lodowe. Naukowcy z UŚ przez wiele lat badali Lodowiec Hansa (Hansbreen – norw.) na południowym Spitsbergenie, dzięki czemu jest on jednym z najlepiej znanych lodowców tego typu w Arktyce i na świecie. Profesor Jania oraz dr inż. Leszek Kolondra już w 1982 r. rozpoczęli monitorowanie zmian zasięgu czoła i szybkość-

ci ruchu lodowca metodą fotogrametrii naziemnej. Od tego czasu powstały długie serie obserwacji różnych parametrów. Automatyczne instrumenta-

Prof. zw. dr. hab. Jacek Jania

rium pomiarowe na samym lodowcu i w jego otoczeniu jest obecnie mocno rozbudowane. Dodatkowo bliskość Polskiej Stacji Polarnej im. S. Siedleckiego przyciąga badaczy z polskich ośrodków naukowych i całego świata. Lodowiec Hansa nazywany bywa „Lodowcem Hansa” dla żartobliwego podkreślenia wiodącej roli Uniwersytetu Śląskiego w programach badawczych.

Naukowcy z UŚ badają również Lodowiec Werenskiolda (Werenskioldbreen – norw.), który kończy się na lądzie (27 km²). Jego badanie rozwinął śp. profesor Marian Pulina, inicjator rozwoju badań polarnych Uniwersytetu Śląskiego, rozpoczętych w 1977 r.

Odbywająca się pod koniec sierpnia 2010 r. wyprawa glaciologiczna naukowców pod kierownictwem profesora Jania na Spitsbergen miała m.in. za zadanie obserwację stanu lodowców w fazie końcowej sezonu topnienia.

Projekt studyjny LAGUNA

Celem Projektu Europejskiej Infrastruktury dla Badania Wielkiej Unifikacji i Astrofizyki Neutrin jest znalezienie odpowiedzi na kluczowe pytania z fizyki cząstek i astrofizyki. Wymaga to wybudowania nowego laboratorium podziemnego, które mogłoby pomieścić detektor o dużo większych rozmiarach niż te obecnie stosowane. Detektor byłby wykorzystywany do pomiaru neutrin ze źródeł pracujących na Ziemi (fabryka neutrin, wiązka beta bądź super-wiązka neutrin), jak i ze źródeł pozaziemskich (neutrina atmosferyczne, słoneczne, z wybuchów supernowych bądź tzw. neutrina reliktowe), a także tzw.

geoneutrin oraz badania stabilności materii – rozpadu protonu i neutronu. Budowa nowego laboratorium, jak również budowa detektora wymagają olbrzymich nakładów finansowych i dlatego w ramach projektu studyjnego LAGUNA są prowadzone prace, zmierzające do: określenia najlepszej lokalizacji dla nowego podziemnego laboratorium oraz wybrania najskuteczniejszej, ze względu na możliwe do osiągnięcia wyniki fizyczne, techniki pomiarowej. Istotnym czynnikiem jest także oszacowanie kosztów budowy laboratorium i detektora. Wśród rozpatrywanych siedmiu europejskich lokalizacji dla nowego laboratorium znalazły się także

ZG Polkowice-Sieroszowice, należące do KGHM Polska Miedź S.A. W projekcie analizowane są trzy techniki pomiaru neutrin: detektor wodny wykorzystujący promieniowanie Czerenkowa (MEMPHYS), detektor wypełniony ciekłym scyntylatorem (LENA) oraz detektor, w którym medium jest ciekły argon (GLACIER). W projekcie LAGUNA bierze udział ok. 100 fizyków i inżynierów z 11. europejskich krajów, a grupa fizyków z Zakładu Fizyki Jądrowej i Jej Zastosowań Instytutu Fizyki UŚ uczestniczy w jego realizacji na zasadach Affiliated Scientific Partner. Kierownikiem projektu w Uniwersytecie Śląskim jest prof. dr hab. Jan Kisiel z Instytutu Fizyki Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii.

Skutki restrukturyzacji ekonomicznej w regionach przemysłowych

Projekt SPHERE bada przemiany kultury i tożsamości społecznej w starych regionach przemysłowych, poddawanych procesom rekonwersji w różnych krajach Europy (Francji, Hiszpanii, Niemczech, Wielkiej Brytanii i Turcji). Celem badań jest określenie skutków restrukturyzacji ekonomicznej tych regionów w obszarach: zanikania dawnych i kształtowania się nowych tożsamości indywidualnych i zbiorowych, przekształceń miejskiego krajobrazu i jego wpływu na procesy percepcji przestrzeni miejskiej i poczucia więzi z miejscem zamieszkania, nowych form ekspresji kulturowej i rodzajów narracji/dyskursów, ustanawiających sposób rozumienia miejsca i tożsamości w badanych regionach (sztuka, literatura, media), różnych form aktywności społecznej na rzecz zachowania lub odnowy dziedzictwa kulturowego, w tym przemysłowego, zbiorowych działań i politycznej aktywności obywateli na poziomie regionu i społeczności lokalnych.

Uwzględniając historyczne znaczenie zbiorowych tożsamości klasowych i regionalnych SPHERE bada także współczesne formy tożsamości związane z konsumpcją, płcią, wiekiem, przynależnością etniczną, narodową i europejską. Międzynarodowy zespół projektu stanowią partnerzy z Francji, Hiszpanii, Niemiec, Polski, Turcji i Wielkiej Brytanii.

Obecnie przygotowywana jest pierwsza z planowanych publikacji w języku angielskim oraz w języku polskim pt.: „Restrukturyzacja ekonomiczna i zmiana kulturowa. Stare i nowe formy tożsamości indywidualnych i grupowych”. Wyniki prowadzonych badań w ramach projektu SPHERE mogą stanowić źródło informacji dotyczącej skutków przekształceń przestrzeni i ich wpływu na funkcjonowanie społeczności lokalnej zamieszkującej dany obszar miasta. Wiedza taka jest niezbędna m.in. władzom samorządowym, architektom, urbanistom dla skutecznego planowania i prowadzenia działań rewitalizacyjnych w przestrzeniach postindustrialnych i wielkomiejskich. Kierownikiem projektu jest prof. zw. dr hab. Kazimiera Wódcz z Wydziału Nauk Społecznych UŚ.

Zapowiada się rekordowy rok

Nasze patenty zdobywają rynki

Zdawać by się mogło, że rzecznik patentowy na uniwersytecie ma niewiele pracy. Wszak to wszechznica o charakterze nietechnicznym a istotą patentu jest ochrona wynalazku, czyli rozwiązania o charakterze technicznym. I tak bywa na wielu humanistycznych uczelniach. Śląska *Alma Mater* może poszczycić się znakomitymi wynikami. Jak dotąd zgłoszonych zostało do ochrony 236 przedmiotów własności przemysłowej, zdecydowana większość projektów uzyskała ochronę, natomiast kilkadziesiąt czeka jeszcze na decyzję Urzędu Patentowego. Wśród krajowych uniwersytetów znajdujemy się w ścisłej czołówce.

W styczniu 2009 r. stanowisko rzecznika patentowego objął mgr Mariusz Grzesiczak, który jest jednocześnie pełnomocnikiem rektora ds. transferu wiedzy i technologii w UŚ. Choć są to niezależne funkcje, połączenie ich jest odpowiedzialnością na zapotrzebowanie zarówno sektora nauki, jak i gospodarki. Biuro rzecznika znacznie ożywiło swoją działalność, pojawiła się strona internetowa, która wprawdzie jest jeszcze w fazie budowy, ale zawiera już podstawowe informacje, rozszerzając znacznie wiedzę na temat procedur obowiązujących w zgłoszeniach do Urzędu Patentowego a także korzyści, które niesie ze sobą wynalazczość. Nowatorskie pomysły, których autorami są pracownicy nauki nie pozostają wyłącznie w urzędniczych szufladach, są promowane wszędzie tam, gdzie mogą znaleźć potencjalnych nabywców, czyli na prestiżowych targach, wystawach, w liczących się konkursach.

– *Chodzi nie tylko o uzyskanie patentu, to jest zaledwie papier dokumentujący ochronę wynalazku. Głównym celem jest komercjalizacja nowatorskich pomysłów. Każdy wynalazca oprócz satysfakcji oczekuje wdrożenia swojego projektu i zainteresowania nim właściwej gałęzi gospodarki* – mówi Mariusz Grzesiczak.

FUNDUSZ PATENTOWY

Nawiązano kontakty z instytucjami wspomagającymi popularyzację patentów. Z jednej strony Uniwersytet Śląski przy współpracy z biurem rzecznika patentowego podjął współpracę z Euro-Centrum Parkiem Naukowo-Technologicznym w Katowicach a także z Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Fundacją Uniwersytetu Śląskiego, z drugiej – poszukuje wciąż nowych porozumień z jednostkami, które mogą te działania wzmocnić i przyspieszyć. Jest to pole eksperymentalne i od efektów pracy takich zespołów będzie zależać ich kontynuacja. Przykładem może być zawiązane ponad rok temu nieformalne konsorcjum, w skład którego wchodzi: Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska i nasza uczelnia. Te trzy jednostki stworzyły „fundusz patentowy”, którego bazę stanowią trzy projekty (po jednym z każdej jednostki) i zamierzają wspólnie zabiegać o ich komercjalizację.

– *Duże nadzieje pokładamy w wynalazku zespołu prof. zw. dr hab. inż. Andrzeja Stolarzewicza z Zakładu Polimerów i Technologii Materiałów Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach* – kontynuuje Mariusz Grzesiczak. – *Jest on znany jako „sposób otrzymywania polimerowych materiałów fotoluminescencyjnych”. Pierwotnie jego właścicielem był UŚ, obecnie jest własnością trzech jednostek UŚ, GIG oraz PŚl. Ta innowacyjna technologia była już wielokrotnie nagradzana i wyróżniana. Na X Międzynarodowym Konkursie EKO 2009 otrzymała nagrodę I stopnia, Złoty Medal na Światowej Wystawie Innowacji, Badań Naukowych i Nowoczesnej Techniki Brussels Innova, „Eureka Contest 2009” a na Targach Innowacji Gospodarczych i Naukowych Intarg – Katowice 2010 uzyskała tytuł Lidera Innowacji 2010 oraz medal. Wynalazek znalazł się w „funduszu patentowym” zawiązanego konsorcjum i to dla niego będzie opracowywany biznesplan, uruchamiając w ten sposób proces komercjalizacji. Rozwiązanie, które oferuje przy niewielkim zużyciu energii wysoką emisję światła o barwie niebieskiej, może mieć bardzo rozległe zastosowanie – od przemysłu elektronicznego (monitory, telefony komórkowe, żarówki energooszczędne), przemysłu kosmetycznego (np. świecący lakier do paznokci) po odblaskowe kamizelki ochronne.*

PRZYBYWA WYNALAZKÓW

Intensywne szkolenia na temat ochrony własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej, organizowane przez rzecznika patentowego dla pracowników UŚ przyczyniły się zapewne do wzrostu liczby zgłoszeń do Urzędu Patentowego. W ubiegłym roku było ich cztery. W bieżącym, tylko w pierwszym półroczu, zgłoszono sześć wynalazków.

– *W kolejce po decyzję czeka czterdzieści kolejnych wynalazków* – nie kryje zadowolenia rzecznik patentowy. – *Może nawet zapowiada się rekordowy rok... Obecnie cztery patenty mają ochronę prawną, ale i te zgłoszone, oczekujące na decyzję Urzędu Patentowego, od chwili zarejestrowania objęte są, tak zwaną ochroną tymczasową. Mimo braku formalnego dokumentu, mogą być komercjalizowane, a Uniwersytet ma prawo podpisywać umowy licencyjne.*

Liderami na liście zgłaszanych do Urzędu Patentowego wynalazków są naukowcy z Instytutu Nauki o Materiałach, Instytutu Chemii, Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska.

– *Szczególnie aktywni w dziedzinie wynalazczości są naukowcy z Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach* – wyjaśnia rzecznik patentowy. – *Ale mamy także dużo projektów w dziedzinie nowych związków chemicznych i sposobów ich otrzymywania, biologii, ochronie środowiska. Duże plany wiążemy z automatycznym biodetektozem toksyczności ogólnej wód (ABTOW), opracowanym przez zespół dr. Andrzeja Woźnicy z Katedry Biochemii Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska. To urządzenie pozwala na bardzo szybkie wykrycie toksyn w wodzie. Jest biosensorem, czyli czujnikiem wykorzystującym, do detekcji substancji toksycznych, właściwości żywych organizmów. Są to, unieruchomione na powierzchni gąbek poliuretanowych, bakterie. Przez detektor przepompowuje się napowietrzoną badaną wodę. Obecnie prototyp jest przygotowywany do testów wody zbiornika w Goczałkowicach. Projekt ten został nagrodzony na VII Międzynarodowym Konkursie EKO 2007, a na tegorocznych Targach Innowacji w Bydgoszczy cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Istnieje więc duża szansa na jego szybkie wdrożenie, tym bardziej, że właśnie dotarła do Uniwersytetu decyzja z Urzędu Patentowego o udzieleniu patentu na ten wynalazek.*

Innowacyjność

Wszystkie zagadnienia związane z wynalazkami, procesem uzyskiwania na nie patentów i komercjalizacją nowatorskich rozwiązań sprowadzają się do podstawowego wymogu rozwoju współczesnej gospodarki, jakim jest innowacyjność, czynnik warunkujący nie tylko postęp, ale przede wszystkim decydujący o naszej konkurencyjności w stosunku do szybko rozwijających się gospodarek innych krajów.

– *Patent na wynalazek może trwać maksimum dwadzieścia lat, licząc od daty zgłoszenia w Urzędzie Patentowym* – mówi rzecznik patentowy mgr Mariusz Grzesiczak. – *W praktyce ochronę utrzymuje się o wiele krócej, ponieważ nie ma sensu jej przedłużać, skoro nie znalazło się zapotrzebowanie na wdrożenie. To jednak na pewno się zmieni dzięki zaangażowaniu m.in. Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Fundacja Uniwersytetu Śląskiego, zajmującego się organizacją rynkowego wdrażania dorobku*

naukowo-badawczego Uniwersytetu. Fundacja działa w oparciu o współpracę z instytucjami samorządowymi, finansowymi, edukacyjnymi, naukowymi i otoczeniem biznesu zarówno regionalnym, krajowym jak i zagranicznym. CITTRFUŚ tworzy szczegółową bazę danych na temat potencjału intelektualnego uczelni, do której będzie miał dostęp każdy zainteresowany. W sieci pojawią się zarówno istniejące rozwiązania w formie gotowej oferty dla przemysłu, jak również prezentacja poszczególnych zespołów badawczych z informacją – czym się zajmują i jakie mogą zaoferować usługi.

– *To praktyka od wielu lat sprawdzona i rozpowszechniona na Zachodzie* – tłumaczy rzecznik. – *Dążymy do tego, aby i u nas stała się popularna, warto skorzystać z tych doświadczeń. Stała współpraca przemysłu z uczelniami, badania prowadzone na konkretne zamówienia – to sytuacja idealna i powinna stać się powszechną. Najpierw jednak musimy pokonać pewne stereotypy, jednym z nich są gotowe, zaku-*

pione w kraju pochodzenia inwestora technologie i rozwiązania. Ogólnodostępna w sieci informacja o naszym potencjale intelektualnym powinna zmierzyć się z tym problemem.

Działania te są efektem realizowanego przez CITTRFUŚ i Uniwersytet Śląski programu „Kreator innowacyjności – Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”, w ramach którego fundamentalne znaczenie odgrywa projekt „Innowacyjna przedsiębiorczość akademicka na Uniwersytecie Śląskim”. Podstawowymi celami projektu jest zainicjowanie budowy systemu transferu wiedzy z uczelni do sfery przedsiębiorców oraz kreowanie innowacyjności i budowanie systemu przedsiębiorczości akademickiej.

Obiecująco rysuje się także współpraca z Euro-Centrum Parkiem Naukowo-Technologicznym, który koncentruje się na rozwoju technologii energooszczędnych i współpracuje z ośrodkami badawczymi zlokalizowanymi głównie w południowej Polsce, jest założycielem i animuje działanie Klastra Technologii

Energooszczędnych, w którym łączy środowisko biznesu i nauki tej dziedziny.

– *Euro-Centrum wyszukuje ciekawe rozwiązania naukowe oraz odpowiadające im rynki zbytu. Łącząc naukę z przemysłem zmierza do stworzenia spółek, które zajmą się komercjalizacją nowatorskich projektów. Prowadzimy rozmowy o pilotażowym wdrożeniu jednego z naszych rozwiązań. Po licznych spotkaniach, które odbyliśmy, zarysowują się kształty pierwszych umów* – zapowiada Mariusz Grzesiczak.

Tempo i rozmach, z jakim rozwija się biuro rzecznika patentowego, może napawać optymizmem. Rośnie liczba zgłoszeń do opatentowania wynalazków, co świadczy o niezwyklej aktywności środowiska naukowo-badawczego Uniwersytetu. Otwierają się także różnorodne możliwości wdrażania innowacyjnych pomysłów. Obecności w ścisłej czołówce w dziedzinie uzyskanych patentów, może więc wkrótce towarzyszyć również wysoka lokata w kategorii ich komercjalizacji i to nie tylko na rynku krajowym.

Kształt architektoniczny ŚMCEiBI nadali architekci poznańskiej pracowni ARPA Jerzego Gurawskiego. Wykonawcą inwestycji jest konsorcjum w składzie: Mostostal Warszawa SA, Acciona Infraestructuras SA oraz Autorska Pracownia Architektury – Kuryłowicz & Associates. Koszt inwestycji – 103 352 654,09 zł

Unikatowa oferta kształcenia

Współczesny rynek pracy stawia przed uczelniami wysokie wymagania. Potrzebni są specjaliści o interdyscyplinarnym wykształceniu. I tacy właśnie absolwenci będą opuszczać mury Śląskiego Międzyuczelnianego Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych. Projekt powstał

z inicjatywy Uniwersytetu Śląskiego, jego głównym celem jest integracja możliwości dydaktyczno-badawczych środowisk akademickich śląskich uczelni i instytucji partnerskich. Przewiduje współpracę z zagranicznymi ośrodkami, głównie we Francji i w Niemczech. Nowoczesny ośrodek badań i dydaktyki o znaczeniu kra-

jowym i europejskim powstaje w Chorzowie, w pobliżu Szkoły Zarządzania UŚ i Drogowej Trasy Średnicowej. Stanowić będzie oś komunikacyjną łączącą uniwersyteckie miasta: Sosnowiec, Katowice i Chorzów. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Miasto Chorzów oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach.

Foto: Agnieszka Sikora

28 maja 2010 r. odbyła się uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowę ŚMCEiBI w Chorzowie

11 czerwca 2010 – prof. zw. dr hab. inż. Jerzy BUZEK

Za trwałe

Godność doktora *honoris causa* jest zaszczytną nagrodą dla zasłużonych dla nauki, kultury, sztuki i życia społecznego. Wpisują się w kanon wyznawanych przez nas wartości.

Doktorzy *honoris causa* Uniwersytetu Śląskiego

- prof. zw. dr hab. inż. Jerzy BUZEK (promocja: 11 czerwca 2010)
- prof. zw. dr hab. Kazimierz POLAŃSKI (18 grudnia 2008)
- prof. zw. dr hab. Irena BAJEROWA (4 grudnia 2008)
- prof. dr hab. inż. Jan WĘGLARZ (2 lipca 2008)
- prof. Jon Ove HAGEN (20 maja 2008)
- Arcybiskup Metropolita Katowicki dr Damian ZIMOŃ (27 listopada 2007)
- prof. Jerzy STUHR (9 listopada 2007)
- prof. dr J. Georg BEDNORZ (25 kwietnia 2007)
- prof. zw. dr Wincenty OKOŃ (5 grudnia 2006)
- prof. dr Peter HÄNGGI (9 grudnia 2005)
- prof. Józef SZAJNA (22 maja 2003)
- prof. dr hab. Andrzej LASOTA (10 listopada 2001)
- prof. DDr. H. C Dr. Franz BYDLIŃSKI (6 kwietnia 2000)
- Tadeusz RÓŻEWICZ (22 stycznia 1999)
- prof. Jacques DERRIDA (11 grudnia 1997)
- Ryszard KAPUŚCIŃSKI (17 października 1997)
- hrabia Jacques de CHALENDAR (10 grudnia 1996)
- prof. dr hab. Adam STRZAŁKOWSKI (25 listopada 1996)
- prof. János ACZÉL (10 czerwca 1996)
- prof. Douve Wesselin FOKKEMA (7 grudnia 1995)
- prof. dr hab. Stanisław BARAŃCZAK (5 czerwca 1995)
- prof. Pierre SADRAN (3 listopada 1994)
- prof. Richard PIPES (19 maja 1994)
- prof. dr Jean NICOD (7 lutego 1994)
- prof. Josif Aleksandrowicz BRODSKI (22 czerwca 1993)
- prof. dr Nullo MINISSI (11 maja 1993)
- akademik Božidar VIDOESKI (1 marca 1993)
- Eugène IONESCO (27 listopada 1992)
- Hans-Dietrich GENSCHER (7 października 1992)
- prof. dr hab. Manfred LACHS (3 października 1988)
- prof. dr hab. Jan SZCZEPAŃSKI (7 października 1985)
- prof. dr hab. Rudolf RANOSZEK (8 maja 1985)
- prof. dr hab. Bogdan SUCHODOLSKI (9 października 1978)
- prof. dr hab. akademik Jurij Andriejewicz ŻDANOW (17 kwietnia 1978)
- prof. dr hab. Witold TASZYCKI (5 października 1977)
- prof. dr hab. Mieczysław KLIMASZEWSKI (5 października 1977)
- prof. dr hab. Kazimierz POPIOŁEK (1 października 1977)
- prof. dr hab. Włodzimierz TRZEBIATOWSKI (1 października 1977)
- generał brygady Jerzy ZIĘTEK (1 października 1977)
- dr Edmund Jan OSMANCZYK (2 października 1975)
- prof. dr hab. Stanisław TURSKI (2 października 1975)

Foto: Agnieszka Sikora

Foto: Lukasz Adamczyk

2 lipca 2008 – prof. dr hab. inż. Jan WĘGLARZ

Foto: Grzegorz Strzelczyk

27 listopada 2007 –
arcybiskup
dr Damian ZIMOŃ,
metropolita katowicki

Foto: Lukasz Adamczyk

22 maja 2003 –
prof. Józef SZAJNA

i twórcze dokonania

zczytnym wyróżnieniem nadawanym przez uczelnie osobom nadzwyczajnie publicznego. Uniwersytet Śląski honoruje osoby, których działalność i osiągnięcia jego wartości.

25 kwietnia 2007 – prof. dr J. Georg BEDNORZ

17 października 1997 – Ryszard KAPUŚCIŃSKI

4 grudnia 2008 – prof. zw. dr hab. Irena BAJEROWA

9 listopada 2007 – prof. Jerzy STUHR

20 maja 2008 – prof. Jon Ove HAGEN

Uniwersytet otwarty na świat

Internacjonalizacja działalności edukacyjnej oraz naukowo-badawczej jest jednym z najważniejszych kierunków aktywności Uniwersytetu Śląskiego.

Kontakty międzynarodowe

**Prof. dr hab. Barbara Kozusznik,
prorektor UŚ ds. studenckich,
promocji i współpracy z zagranicą**

Szczególnie intensywnie Uniwersytet uczestniczy w programie LLP/Erasmus, który umożliwia wymianę studentów i kadry naukowej. W tym roku akademickim aż 286 studentów z Uniwersytetu Śląskiego wyjedzie, aby odbyć część studiów na uczelniach zagranicznych, a ponad 80 w celu realizacji praktyk. Obecnie mamy też wiele zgłoszeń od zagranicznych studentów, którzy w ramach programu przyjadą na naszą uczelnię. Ponadto, we wrześniu 2010 roku grupa blisko 40 studentów z różnych krajów uczestniczyła w Erasmus Intensive Language Course, organizowanym przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej.

Uniwersytet Śląski zawarł ogółem 443 umowy bilateralne, które umożliwiają wymianę studentów i kadry akademickiej oraz prowadzenie wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych i badawczych. W ubiegłym roku sformalizowano współpracę z Francuską Szkołą Inżynierii Cesi, podpisano dwa znaczące porozumienia z Międzyuczelnianymi Centrami Badań nad Literaturą i Kulturą Quebecką, mieszczącymi się przy Uniwersytecie w Montrealu i Uniwersytecie Laval oraz zawarto dwie umowy z instytucjami z Ukrainy – Instytutem Ukrainoznawstwa im. I. Kryp’jakewycza Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie oraz Instytutem Psychologii G.S. Kostiuka Ukraińskiej Akademii Nauk Pedagogicznych.

22 czerwca 2010 roku podpisaliśmy ramową umowę z Uni-

wersytetem w Osnabrück, w którym znajduje się najsilniejszy w Europie instytut, zajmujący się harmonizacją europejskiego prawa prywatnego, prowadzony przez Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Christiana von Bara. Obie uczelnie współpracowały już wcześniej w dziedzinie fizyki. Porozumienie rozszerza zakres wspólnie prowadzonych prac na projekty badawcze, specjalne krótkoterminowe programy studiów, wspólne postępowania doktorskie i habilitacyjne. Dzięki niemu nabytych stopni naukowych stanie się dużo łatwiejsze. Rozumiemy, że jest to wyraz uznania ze strony naszych partnerów dla poziomu kształcenia na naszej uczelni.

Uniwersytet Śląski prowadzi również aktywną wymianę osobową. W roku 2009 do 59 krajów wyjechało 2027 osób, my natomiast gościliśmy 1238 osób z 67

krajów. Pewien procent mobilności wynika z realizacji projektów, finansowanych z programów współpracy międzynarodowej – w ramach 6 i 7 Programu Ramowego, finansowanych z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i z Polsko Norweskiego Funduszu Badawczo-Naukowego.

Uczelnia uczestniczy w życiu naukowym, kulturalnym oraz społeczno-gospodarczym kraju, rozpowszechniając zdobyte doświadczenie na arenie międzynarodowej. Uniwersytet jest członkiem kilkunastu organizacji międzynarodowych m.in.: European University Association, Heads of University Management & Administration Network in Europe oraz European University Information System. Ponadto uczelnia bierze udział w pracach krajowych organizacji, których celem jest wymiana informacji i wspieranie działań, zmierzających ku umiędzynarodowieniu szkół wyższych. 9 lipca 2010 roku Uniwersytet Śląski został przyjęty do International Relations Offices Forum, zrzeszającego działy współpracy z zagranicą.

Na EXPO 2010 w Szanghaju

Szkoła Języka i Kultury Polskiej jest jednostką Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jej szeroko zakrojona działalność obejmuje m.in. prowadzenie, adresowanych do różnych odbiorców, kursów języka polskiego, kursów adaptacyjnych i specjalistycznych, działalność badawczą oraz inicjatywy wykładowe w ramach umów bilateralnych czy programu Erasmus. W sięgającej 1991 roku historii (wówczas jako letnia szkoła języka, literatury i kultury polskiej) gościła kilka tysięcy studentów z całego świata.

Dyrekcja szkoły: prof. UŚ dr hab. Jolanta Tambor, dr Aleksandra Achtelek oraz były dyrektor dr hab. Romuald Cudak weszli w skład delegacji promującej Uniwersytet Śląski podczas Dni Śląskich na EXPO 2010 w Szanghaju.

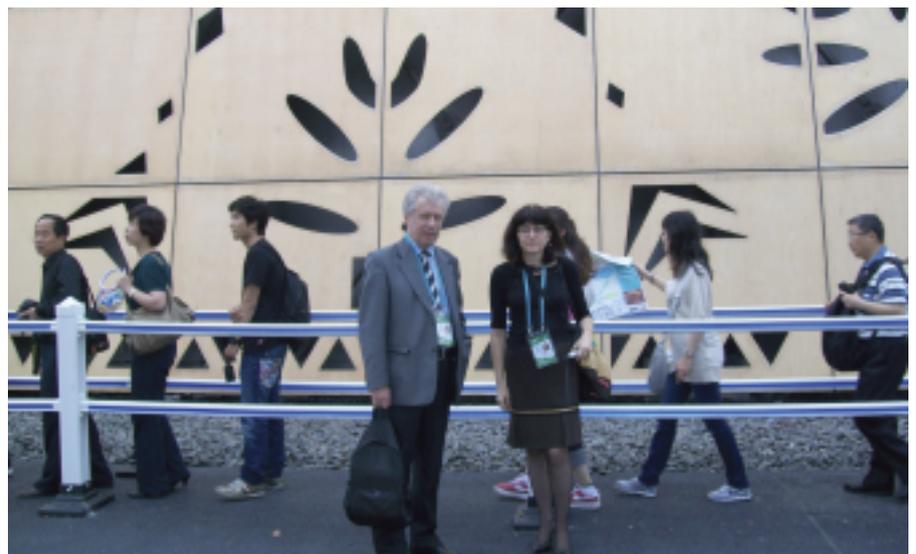
– Zaplanowaliśmy wcześniej, że w pawilonie polskim odbędą się dwie pokazowe lekcje – opowiada profesor Jolanta Tambor. – Tymczasem zainteresowanie odwiedzających przeszło nasze oczekiwania. W rezultacie podwoiliśmy tę liczbę, a i tak, gdy zakończyły się zajęcia, przed

salą wykładową stała długa kolejka. Po każdej lekcji przychodziły do nas osoby, które chciały przez chwilę porozmawiać i sprawdzić, czy dobrze zapamiętały wymowę „dzień dobry”.

Jak zaznacza profesor Tambor, odwiedzający wykazywali duże zainteresowanie zarówno językiem polskim, jak i multimedialną prezentacją Uniwersytetu Śląskiego. Goście pa-

wilonu polskiego z entuzjazmem uczyli się słówek i zwrotów, zestawionych na, specjalnie w tym celu przygotowanych, ulotkach. Wśród uczestników lekcji dominowali ludzie młodzi, lecz pojawiały się także osoby starsze, które zbierały informacje na temat Uniwersytetu i studiów dla obcokrajowców z myślą o swoich dzieciach bądź wnukach.

Prof. UŚ dr hab. Jolanta Tambor i dr hab. Romuald Cudak podczas Dni Śląskich na EXPO 2010

Kamil Durczok

Foto: Patrycja Mrowiec

Z Uniwersytetem Śląskim kojarzy mi się rozpoczęcie życia studenckiego, lecz nie tego związanego ze studiowaniem, ale... z rozgłośnią radiową w akademiku, w Ligocie. Moim pierwszym impulsem była chęć studiowania prawa, ale ono dawało dużo wolnego czasu tym, którzy nie chcieli zaszywać się na długie godziny w bibliotece nad orzeczeniami sądowymi. Szybko zorientowałem się, że to nie dla mnie. I choć prawo było bardzo sympatyczne, nie skończyłem go, zmieniłem kierunek. Powiem przewrotnie – dzięki Uniwersytetowi jestem tym, kim jestem.

Michał Ogórek

Foto: Agnieszka Szyszka

Jestem absolwentem pierwszego rocznika studiów dziennikarskich na Uniwersytecie Śląskim. Można powiedzieć, że ja jestem efektem eksperymentu Uniwersytetu, a Uniwersytet jest niejako efektem eksperymentów na mnie. Byłem takim Ogórkem doświadczalnym. Uważam jednak nieskromnie, że – jak na pierwszą próbę – wynik osiągnęliśmy całkiem niezły.

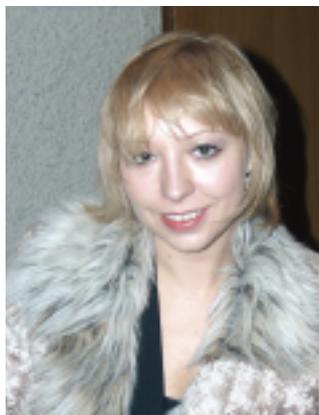

Foto: Patrycja Mrowiec

Okres studiów kojarzy mi się z bardzo intensywną pracą. Moja droga do Uniwersytetu Śląskiego była dość skomplikowana, poprzedziły ją egzaminy na niemal wszystkie, istniejące w kraju,

Magdalena Piekorz

wydziały aktorskie, niestety, bez powodzenia. Zaczęłam więc swoją edukację w śląskiej Alma Mater od politologii ze specjalnością dziennikarską. Wkrótce dowiedziałam się, że na Wydziale Radia i Telewizji otwarto pomaturalny kierunek reżyserii, oczywiście przystąpiłam do egzaminu, ale zostałam tylko pierwszym wolnym słuchaczem na Wydziale. Oddałam się bez reszty filmowi dokumentalnemu, pisałam prace, przygotowywałam pierwsze etiudy i po roku przystąpiłam po raz kolejny do egzaminu wstępnego, tym razem się udało, decyzją Rady Wydziału

Z sentymentem

Renata Przemyska

Uniwersytet Śląski jest uczelnią zapewniającą wszechstronny rozwój i znakomitych specjalistów w poszczególnych dziedzinach. Wspominam swoje studia z dużym sentymentem. Ledwo zaczynałam

przygodę ze sztuką, a już zostałam objęta swoistym mecenatem i jako reprezentantka Uniwersytetu na festiwalach obdarowana medalem pamiątkowym. To miejsce, gdzie doceniana jest indywidualność i zapewnione warunki rozwoju, miejsce nauki i kultury. Polecam!

Tadeusz Donocik

Uniwersytet Śląski kojarzy mi się z wielkimi autorytetami, które ukształtowały mój system wartości. Jestem absolwentem studiów prawniczych i choć nauki było dużo, czasu na życie typowo studenckie nie brakowało. W wolnych chwilach uczestniczyłem w pracach samorządu studenckiego, który do dziś aktywnie wspieram. Studia na Uniwersytecie Śląskim pozwoliły mi na kontakt z wieloma słynnymi, cenionymi profesorami, ekspertami z dziedziny prawa, dzięki którym poznałem mechanizmy funkcjonowania państwa. Tę jakże istotną wiedzę mogłem wykorzystywać w przyszłej pracy. Do wspomnień związanych z Uniwersytetem wracam z radością. Dziś z ogromną chęcią współpracuję z władzami uczelni, a w pracy codziennej otaczam się absolwentami Uniwersytetu, którzy są znakomicie przygotowani do wykonywania powierzonych im zajęć. Od kilku miesięcy kieruję pracami Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Śląskiego, co jest dla mnie olbrzymim zaszczytem, a jednocześnie kolejnym życiowym wyzwaniem.

możliśmy zaistnieć na ogólnopolskiej antenie, co było swoistym ewenementem, czy prof. Krzysztofa Zanussiego i jego wykłady o życiu, podróżach, filozofii. To właśnie spotkania z tak wyjątkowymi autorytetami i niepowtarzalnymi twórcami ukształtowały moją wrażliwość i sposób postrzegania świata. Niepowtarzalna atmosfera naszego Wydziału, którą stworzyła dziekan prof. dr hab. Krystyna Doktorowicz sprawiła, że z radością włączyłam się do grona wykładowców i to również ta atmosfera sprawia, że nasi studenci każdego roku zdobywają prestiżowe nagrody nie tylko w krajowych, ale i międzynarodowych konkursach.

Instytut Muzyki wraz z Instytutem Sztuki tworzą jeden z najmłodszych wydziałów Uniwersytetu Śląskiego – Wydział Artystyczny. Na szczególną uwagę zasługuje jego miejsce w przestrzeni kulturowej i społecznej Cieszyna, mieście krzyżowania się kultur i religii, o wielkich tradycjach oświatowych. Osiągnięcia artystyczne kadry i absolwentów Wydziału są wysoko cenione w kraju i zagranicą. Sukcesami mogą się pochwalić również studenci.

Na Wydziale Artystycznym w Cieszynie

Zespół jazzowy Instytutu Muzyki

Idea zespołów wokально-instrumentalnych narodziła się wraz z powstaniem specjalizacji rozrywkowej Instytutu Muzyki. Studenci uczęszczający na tę specjalizację zapoznają się z technikami wykonawstwa oraz teorią muzyki jazzowej i popowej, uczestnicząc m.in. w grupowych zajęciach zespołów muzycznych, wykonujących ten rodzaj muzyki popularnej. W skład zespołów wchodziły sekcje instrumentalne: rytmiczna (instrumenty perkusyjne, klawiszowe oraz gita-

ry) oraz dęta a także sekcja wokalna. Choć skład osobowy zmienia się, odpowiedni dobór repertuaru oraz aranżacji pozwalają na maksymalne wykorzystanie potencjału danej grupy muzyków. Zarówno indywidualna praca z sekcjami, jak również ich współbrzmienie dają możliwość kreowania szerokiego spektrum brzmieniowego w zakresie muzyki popularnej i jazzowej oraz stwarzają bardzo interesujące sytuacje dydaktyczne, kreowane pod okiem pedagogów. Poma-

gają one wykształcić wszechstronnych muzyków – zarówno instrumentalistów jak i wokalistów, posiadających umiejęt-

ność współpracy w zespołach muzycznych.

MARCIN ŻUPAŃSKI,
opiekun zespołu

„Harmonia” podczas wyjazdu na 43. Festiwal Chóralny Montreux w Szwajcarii (10-14 kwietnia 2007 r.)

Chór Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia”

Jako jeden z najstarszych zespołów Śląska Cieszyńskiego, Chór Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia” stał się wizytówką nie tylko regionu i Uniwersytetu Śląskiego, ale przede wszystkim wysokiego poziomu kultury muzycznej Polski. W ubiegłym roku chór obchodził 100-lecie działalności artystycznej, podczas której rozstawił tradycje śpiewacze Śląska Cieszyńskiego w Polsce oraz w prawie wszystkich krajach Europy. Kontynuuje tradycje, założonego w 1908 roku w Cieszynie, Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonia”. W 1971 roku opiekę nad chórem przejął Uniwersytet Śląski Filia w Cieszynie. Siedzibą akademickiej „Harmonii” jest cieszyński Instytut Muzyki przy Wydziale Artystycznym UŚ. Chórzystami są studenci i ab-

solwenci kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Ich wykształcenie wpływa na wysoki poziom artystyczny zespołu oraz umożliwia dynamiczny i stały rozwój poprzez poszukiwanie nowych wyzwań muzycznych. Jednym z nich było uczestnictwo w wykonaniu „Pasji według św. Łukasza” Krzysztofa Pendereckiego podczas prestiżowego II Festiwalu Muzyki Polskiej w Krakowie czy nagranie szóstej płyty zespołu z „La petite messe solemnelle” Gioacchino Rossiniego, która ukazała się z okazji setnej rocznicy powstania Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonia”. Akademicka „Harmonia” w ostatnich latach bardzo dynamicznie działa na polu muzyki wokально-instrumentalnej. Przygotowano: L. v. Beethovena Missa Sollemnis, C. Orffa Carmina Burana, W. A. Mozarta Requiem, Msza Koronacyjna C-dur, J. Haydna Nelson-Messe, Stworzenia świata, G. Verdiego Requiem, A. Ramirez Navidad Nuestra, Missa Criola, współpracując z wieloma orkiestrami w kraju i zagranicą. „Harmonia” zdobyła najwyższe laury w St. Petersburgu w Rosji i Pattaya w Tajlandii. W czerwcu 2010 r. chór został nagrodzony na 45. Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach Złotym Medalem Festiwalu oraz Złotym Medalem Konkursu Pieśni Religijnej – Musica Sacra.

IZABELLA ZIELECKA-PANEK,
dyrygent chóru

Marek Głowacki, „Adam i Ewa”, rys.

Po spektakularnym sukcesie – Grand Prix – Joanny Piech na Międzynarodowym Triennale Grafiki w Krakowie we wrześniu 2009 r., rok 2010 rozpoczął się bardzo dobrze dla młodego asystenta w Katedrze Interdyscyplinarnej Kreacji Artystycznej – Marka Głowackiego. Otrzymał on główną nagrodę w dorocznym konkursie, organizowanym przez katowicki oddział ZPAP „Praca Roku”. Jury dostrzegło artystyczne walory jego rysunku pt. „Adam i Ewa”.

Wystawy mistrzów

Pracownicy Instytutu Sztuki organizowali indywidualne wy-

Sukcesy plastyków Instytutu Sztuki

stawy swoich prac: Jagoda Adamus i Roman Maciuszkiewicz prezentowali je przy okazji jubileuszu pracy twórczej – Adamus malarstwo i rysunek na wystawie „W przestrzeniach obrazu” w Bielskim Centrum Kultury (w maju i czerwcu), Maciuszkiewicz malarstwo na wystawie „Tam...”, która pokazywana jest od marca do grudnia w sześciu galeriach na terenie Polski, m.in.: w Sosnowcu, Kielcach, Kaliszu, Sieradzu. Pośród malarzy eksponowała swoją twórczość Elżbieta Kuraj w Teatrze Śląskim w Katowicach (w czerwcu); graficy i projektanci pokazali prace: na wystawie rysunku Anny Kowalczyk-Klus w Galerii ZPAP w Gliwicach (w maju), na wystawie Aleksandra Ostrowskiego pt. „Ślady” w Galerii „Extravagance” w Sosnowcu (maj-czerwiec); Tomasz Jędrzejko – „Obiekty metafizyczne” w Galerii BWA w Bielsku-Białej (maj-czerwiec). Jędrzejko – asystent w Katedrze

Grafiki – jest również stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku 2010.

Osiągnięcia studentów

Studentka Paulina Kosma zajęła II miejsce w II Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „DIALOG”, organizowanym przez MOK w Żorach. Studenci Instytutu pokazywali swoje prace – wspólnie z wykładowcami – m.in. na wystawie „Wielogłos” w Galerii „Złote Grabie” w Rydułtowach, w ramach prezentacji dorobku Pracowni Malarstwa prowadzonej przez prof. UŚ E. Kuraj i adiunkta K. Dadaka i Pracowni Ceramiki pod kierownictwem adiunkta M. Skałuby-Krentowicz. Katedra Rzeźby współorganizowała również warsztaty ceramiczne dla dzieci „Fair Play w Biznesie” na Zamku w Toszku (czerwiec); prezentowała prace studentów na wystawie „Rzeźba ceramiczna” w Parku Pokoju w Cieszynie w ramach obchodów 1200-lecia

miasta. Z tej okazji studenci Instytutu Sztuki przygotowują m.in. akcję malarską FEST-ART, w ramach której powstanie panorama Cieszyna, pod kierownictwem prof. Elżbiety Kuraj. Obchody jubileuszu miasta są okazją do prezentacji prac studentów i pedagogów – Katedra Grafiki przygotowuje wystawę i publikację „W labiryncie grafiki”. Studenci Katedry Projektowania uczestniczyli w pracach nad projektem logo na 1200-lecie miasta oraz plakatu, przewidziane są wystawy prac studentów i pedagogów w Galerii „Szarej”, „Uniwersyteckiej”, „Pod tęczą”.

Publikacje

Ukazała się obszerna publikacja Katedry Teorii Sztuki i Dydaktyki Artystycznej „Twarze, portrety, maski”, pod tą samą nazwą została też zorganizowana wystawa w Galerii Uniwersyteckiej (marzec). Pracownicy Zakładu Malarstwa przygotowują wydawnictwo albumowe „Postawy, konfrontacje, spotkania”, jako pierwszą część planowanej publikacji naukowej.

Studencka Orkiestra Dęta

Studencka Orkiestra Dęta Wydziału Artystycznego UŚ w Cieszynie została założona w 1987 r. w okresie bogatych tradycji muzykowania na instrumentach dętych na Śląsku. Jej organizację powierzono kapelmistrzowi orkiestr górniczych Stanisławowi Śmietanie, absolwentowi Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach i trzyletniego Podyplomowego Studium dla Kapelmistrzów Orkiestr Dętych. Szybko okazało się, że orkiestra jest przede wszystkim doskonałym warsztatem dydaktycznym, pozwalającym studentom na zapoznanie się ze specyfiką muzykowania w tego rodzaju zespołach, składem instrumentalnym i repertuarem. Swoje doświadczenie i umiejętności mogą oni

konfrontować nie tylko przy okazji egzaminów, ale także podczas koncertów i spotkań międzynarodowych. Orkiestra zdobyła pierwsze

miejsce „Złote Pasma” z wyróżnieniem w Międzynarodowym Konkursie Wielkich Orkiestr Dętych „OSTRAVA 2009”.

Orkiestra Smyczkowa pod dyktando prof. Hilarego Drozda

W skład orkiestry wchodzi nauczyciele akademicy, absolwenci i wyróżniający się studenci Instytutu Muzyki w Cieszynie, kształcący się na instrumentach smyczkowych. Jest jednym z zespołów o charakterze metodycznym. Orkiestra zyskała wielką popularność i spore grono wielbicieli, koncertując nie tylko w swoim regionie, ale także na terenie całego kraju. Repertuar orkiestry to przede wszystkim muzyka klasyczna.

Urodzaj nagród

Foto: Antoni Trzmiel

Na Wydziale Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego

Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach utworzono w 1978 r. W tym czasie nie tylko kształcił studentów i ewoluował programowo, ale przede wszystkim zyskał znakomitą renomę, jako „wylęgarnia” talentów, wychowywanych przez związanych na stałe, bądź współpracujących gościnnie wykładowców. Po śmierci jednego z najwybitniejszych z ich grona, Krzysztofa Kieślowskiego, Wydziałowi nadano imię reżysera. To właśnie prowadzący zajęcia profesorem i wykładowcy o uznanym dorobku są istotą Wydziału, wystarczy przypomnieć nazwiska: Krzysztofa Zanussiego, Jerzego Stuhra, Filipa Bajona czy dokumentalisty Andrzeja Fidyka, a spośród operatorów Jerzego Łukaszewicza, Andrzeja Ramlau czy Bogdana Dziworskiego. Gościnnie wykładali tu m.in. Allan Starski, Sławomir Idziak i Lech Majewski.

W gronie absolwentów znalazło się wielu młodych, ale już uznanych twórców, wśród nich m.in.: Maciej Dejczer, Magdalena i Piotr

Łazarkiewiczowie, Adam Sikora, Marcin Koszałka, Maria Zmarz-Kaczanowicz, Magdalena Piekorz, Maciej Pieprzyca i Michał Rosa.

Od wielu lat wykładowcy, absolwenci i studenci katowickiej „filmówki” zdobywają liczne nagrody i wyróżnienia na festiwalach filmowych w kraju i za granicą. Tak było również w 2010 roku.

35. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni

Srebrne Lwy, II nagroda za film pt. „Chrzest” dla Marcina Wrony, absolwenta i wykładowcy Wydziału

Nagroda za najlepszy debiut reżyserski za film pt. „Erratum” dla Marka Lechki, absolwenta Wydziału.

Nagroda Kina Niezależnego i wyróżnienie honorowe za film pt. „Plani” dla Sławomira Pstronga, absolwenta Wydziału.

I nagroda w Konkursie Młodego Kina za film pt. „Twist & Blood” dla Kuby Czekaja, studenta reżyserii.

Honorowe wyróżnienie w Konkursie Młodego Kina za film „Szelest” dla Leszka Korusiewicza, studenta reżyserii.

I miejsce w konkursie Grupy Żywiec dla studentów szkół filmowych za film reklamowy pt. „Grupa” dla Pawła Maślony, studenta reżyserii.

11. Festiwal Polskich Filmów w Los Angeles

Nagroda w kategorii najlepszy film dokumentalny, za film pt. „Yodok stories” dla Andrzeja Fidyka, wykładowcy Wydziału.

I nagroda w kategorii etiuda studencka dla filmu pt. „Spowiedź” w reżyserii Darii Wożek ze zdjęciami Piotra Uznańskiego, studentów Wydziału.

Festiwal Polskich Filmów Krótkometrażowych Short Waves 2010

Największą liczbę głosów widzów otrzymał film pt. „Brzydkie słowa” w reżyserii Marcina Maziarzewskiego, studenta Wydziału.

Na planie filmu
Brzydkie słowa

Na planie filmu Spowiedź

50. Krakowski Festiwal Filmowy

Złoty Lajkonik, główna nagroda dla filmu pt. „Warszawa do wzięcia” w reżyserii Karoliny Bielawskiej i Juli Ruszkiewicz, absolwentek Wydziału.

Srebrny Lajkonik za film pt. „Ciemnego po-koju nie trzeba się bać” dla Kuby Czekaja, studenta Wydziału.

Złoty Smok dla filmu pt. „Poza zasięgiem” w reżyserii Jakuba Stożka, absolwenta Wydziału.

4. Festiwal Filmu Niezależnego w Lublinie

I nagroda dla Tomka Jurkiewicza za film pt. „Babcia wyjeżdża”.

I nagroda w kategorii etud studenckich dla Pawła Józwiaka-Rodana, studenta Wydziału za film pt. „Osium9”.

Nagroda w kategorii najlepsza reżyseria oraz publiczności za film pt. „Brzydkie słowa” dla Marcina Maziarzewskiego, studenta Wydziału.

17. Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej Prowincjonalia 2010

Nagroda za zdjęcie do filmu pt. „Rewers” dla Marcina Koszałki, absolwenta i wykładowcy Wydziału.

Nagroda za najlepszy film dokumentalny pt. „Królik po berlińsku” dla Bartosza Konopki, absolwenta Wydziału. Film został nominowany do Oscara w kategorii najlepszy film krótkometrażowy.

Derby City International Film Festival w Luisville w USA

Etiuda pt.: „Kaszel umarlaka” w reżyserii Krzysztofa Borówki, studenta Wydziału zdobyła I miejsce w kategorii Best International Short Film.

Nagroda WARTO

Studentka Weronika Bilaska otrzymała nagrodę „Gazety Wyborczej Wrocław” WARTO dla młodych artystów w kategorii „film”. Było to kolejne wyróżnienie w jej dorobku. W 2009 roku została laureatką Złotej Kijanki, studenckiej nagrody festiwalu Plus Camerimage 2009.

Weronika Bilaska

Pieniądze i prestiż

Foto: Agnieszka Szymala

Uroczystość wręczenia stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 4 marca 2010 r.

Nagrody ministra

Każdy student ma szansę otrzymać stypendium za wyniki w nauce lub sporcie, przyznawane przez macierzystą uczelnię a także przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W poprzednim roku akademickim, pod względem liczby stypendystów, Uniwersytet Śląski zajął wysokie trzecie miejsce wśród wszystkich szkół wyższych w Polsce, ex aequo z Uniwersytetem Wrocławskim.

Stypendia ministra można otrzymać za wyniki w nauce lub za wybitne osiągnięcia sportowe. Uzyskanie stypendium, poza przyznaną przez 10 miesięcy kwotą (w roku akademickim 2009/2010 było to 1300 zł miesięcznie), to także duży prestiż. Ten sukces jest w zasięgu ręki, zwłaszcza że Uniwersytet Śląski stwarza warunki do wszechstronnego rozwoju: studenci UŚ działają w ponad 170 kołach naukowych, uczestniczą w zajęciach Akademickiego Związku Sportowego, angażują się w działalność Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca „Katowice” oraz Chóru Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia” a także zdobywają doświadczenia w mediach studenckich. To tylko niektóre z wielu możliwości, które daje nasza uczelnia.

Wszystkie informacje dotyczące stypendiów ministra oraz wnioski znajdują się na stronie internetowej MNiSW www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/sprawy-studentow-i-doktorantow/system-pomocy-materialnej/stypendia-ministra/.

Wyróżnienia za aktywność

JM Rektor prof. zw. dr hab. Wiesław Baniś od dwóch lat wyróżnia studentów i doktorantów, którzy wykazują się zaangażowaniem, wytrwałością i pomysłowością w działalności społecznej, dobroczynnej, kulturalnej, artystycznej, ekologicznej, sportowej lub naukowej. W otwartym konkursie studenci zgłaszają swoje wnioski, dokumentując własną inicjatywę, zaangażowanie i efekty podejmowanych działań. Wręczenie listów gratulacyjnych laureatom odbywa się podczas uroczystej gali w obecności znakomych gości, władz wojewódzkich, miejskich i oświatowych oraz w towarzystwie rodzin, przyjaciół i współpracowników wyróżnionych studentów. Jest to radosne spotkanie, gromadzące ludzi, ceniących nie tylko mądrość i kreatywność, ale także poświęcenie. Pierwszą galę wręczenia wyróżnień zaszczyciła swoją obecnością nieżyjąca już wicemarszałek Senatu RP Krystyna Bochenek.

Dotychczas w konkursie tym uhonorowano 37 laureatów, w tym 27 studentów, 7 doktorantów oraz 3 słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Więcej informacji, w tym sylwetki laureatów, na stronie www.us.edu.pl/wyroznienia.

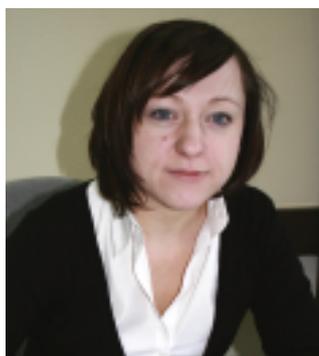

Foto: Agnieszka Sikora

Konferencja z okazji jubileuszu 10-lecia Biura Karier UŚ, 17 czerwca 2010 r.

Inspiracja, pomoc, nauka samodzielności

Uniwersytet Śląski wspiera działalność naukową, kulturalną i samorządową studentów, aby uwrażliwić ich na postawy prospołeczne i przygotować przyszłego absolwenta do uczestnictwa w życiu publicznym.

10 lat Biura Karier

Agnieszka Dunaj, kierownik Biura Karier

Biurowo Karier działa na Uniwersytecie Śląskim od 2000 roku, wspiera studentów i absolwentów uczelni, poszukujących pracy. Mają oni możliwość skorzystania z wielu działań ukierunkowanych na pomoc młodym ludziom, zainteresowanym kształ-

towaniem swojej kariery. Są to m.in. konsultacje z doradcą zawodowym, które pozwalają na omówienie wszelkich wątpliwości czy trudności w rozwoju zawodowym. Organizujemy również szkolenia, dotyczące zagadnień związanych z rynkiem pracy, prowadzone przez naszych pracowników lub przez specjalistów z zewnątrz.

Inną formą wsparcia są kontakty z pracodawcami. Biuro organizuje spotkania rekrutacyjno-informacyjne z firmami i organizacjami, które są zainteresowane zatrudnieniem stu-

dentów i absolwentów Uniwersytetu. Można się na nich nie tylko dowiedzieć, jakie wymagania wobec kandydatów ma konkretna organizacja, ale też nawiązać kontakt z osobami zajmującymi się rekrutacją przyszłych pracowników.

Kolejną formą działalności jest cykl spotkań „Którędy do pracy?”, którego celem jest wymiana informacji pomiędzy specjalistami w konkretnych dziedzinach a studentami rozwijającymi wykonywanie w przyszłości wybranego zawodu. Spotkania mają formę dialogu, prowadzący nie przygotowują wykładów czy prezentacji, dzięki temu młodzi ludzie mają okazję uzyskać odpowiedzi na najważniejsze dla nich pytania. Otrzymują również informację, jakie kwalifikacje są potrzebne w wybranym zawodzie, jakie cechy osobowości ułatwiają jego wykonywanie.

Biuro prowadzi bazę ofert pracy i CV, dzięki której zainteresowani nie tylko mają dostęp do aktualnych propozycji za-

trudnienia, ale także są widoczni dla pracodawców, którzy przeszukują bazę i bezpośrednio kontaktują się z wybranymi osobami.

Od grudnia 2009 roku funkcjonuje Śląski Oddział Narodowego Forum Doradztwa Kariery, stowarzyszenia zrzeszającego doradców zawodowych, osoby związane z poradnictwem oraz instytucje rynku pracy i inne organizacje zajmujące się doradztwem kariery w Polsce. Jest on skoncentrowany wokół Biura Karier UŚ. Jedną z podjętych wspólnie inicjatyw była organizacja konferencji z okazji jubileuszu 10-lecia Biura Karier. Wydarzenie to zgromadziło osoby zainteresowane rynkiem pracy oraz doradców zawodowych z całego kraju i stało się doskonałą okazją do wymiany doświadczeń.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej oraz Biura Karier.

BIURO KARIER
UL. BANKOWA 12
WWW.BK.US.EDU.PL
TEL.: 359 19 82, 359 20 32

Więcej informacji na temat Narodowego Forum Doradztwa Kariery na stronie www.doradztwokariery.pl

Projekt START

O osoby zainteresowane prowadzeniem w przyszłości własnej działalności gospodarczej mają możliwość skorzystania z pomocy konsultantów, w ramach realizowanego przez Biuro Karier projektu START, promującego przedsiębiorczość w uczelniach województwa śląskiego. Przewiduje on szkolenia, warsztaty, pomoc w opracowaniu pomysłu na biznes oraz przy pisaniu biznesplanu. Można także wziąć udział w spotkaniach z przedsiębiorcami, którzy dzielą się doświadczeniami z prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Projekt START przewiduje również preinkubację pomysłów na biznes.

Własna firma bez ryzyka

Założenie własnego biznesu nigdy nie było takie proste. Każda młoda osoba do 30 roku życia może skorzystać z pomocy Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, który działa przy naszej uczelni. Oferuje on możliwość przetestowania pomysłu na firmę pod kątem trafności, innowacyjności i perspektyw rozwoju.

Potencjał wiedzy, kreatywność i innowacyjne podejście do problemów to atuty młodych ludzi. Każdy student za 200 złotych miesięcznie może korzystać z biura AIP, dostępu do internetu, telefonu i faksu, usług doradczych oraz prowadzenia księgowości a także porad prawnych.

Jedną z kilkunastu firm działających w inkubatorze jest Job Polska, zajmująca się pośrednictwem pracy. – *Korzystanie z usług AIP w czasie studiów jest bardzo wygodne* – mówi jej właściciel Krzysztof Majcher. – *Nie muszę przejmować się wieloma sprawami biurokratycznymi, z którymi trzeba się zmagać w czasie prowadzenia działalności gospodarczej. Po prostu sprawdzam swój pomysł, a jeśli się powiedzie, to bez kompleksów będę kontynuował swoją pracę już w postaci spółki.*

**AIP PRZY UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM
W KATOWICACH
UL. BANKOWA 12B,
TEL. 32 359 21-76/22-15
KOORDYNATOR:
WOJCIECH KILJAŃCZYK
TEL. 512 111 982**

Uroczystość wręczenia Laurów Studenckich 14 stycznia 2010 r. Studenci ze swoim przyjacielem – dr. Bernardem Grzonką

Między studentem a nauczycielem

Największą organizacją reprezentującą młodzież akademicką jest Samorząd Studencki. Członkowie zarządu, wybierani na dwuletnie kadencje, mają swoją reprezentację w Senacie Uniwersytetu i dzięki temu wpływają na kształt podejmowanych uchwał. Wszelkie decyzje zapadają kolegiałnie, w oparciu o władzę dwunastu wydziałowych samorządów. Organizacja jest pośrednikiem między studentami a nauczycielami akademickimi, pomaga studentom w każdej dziedzinie związanej z dydaktyką, na przykład w uzyskiwaniu różnego typu stypendiów.

Nie samą nauką jednak student żyje. Działalność Samorządu jest widoczna przede wszystkim dzięki imprezom, które inicjuje i organizuje – począwszy od największych, typu Juwenalia, poprzez Festiwal Nauki, Laur Studencki, akcje honorowego oddawania krwi, po małe kameralne przedsięwzięcia. Te działania uczą pozyskiwania dodatkowych funduszy, po-

zwalają na nabycie umiejętności wzajemnego komunikowania się, zdobycie doświadczenia w przygotowywaniu imprez masowych i kameralnych.

Przed rektorem UŚ stanął pomnik studenta, zaprojektowany przez artystów z cieszyńskiego Instytutu Sztuki UŚ: prof. Jerzego Fobera i prof. Andrzeja Szarka. Uroczyste odsłonięcie pomnika odbyło się 24 czerwca 2008 r.

Studencka Poradnia Prawna

Jak przebrnąć przez meandry prawa? Pomocą służą przyszli prawnicy ze Studenckiej Poradni Prawnej – koła naukowego działającego przy Wydziale Prawa i Administracji UŚ.

Pracują tu sekcje: prawa karnego, cywilnego, administracyjnego, prawa pracy oraz praw człowieka. Uzyskanie porady jest bardzo proste – wystarczy zgłosić się do Poradni, wypełnić odpowiednie formularze i opisać dokładnie swój problem. Z tej formy pomocy mogą skorzystać bezrobotni, studenci, emeryci lub renciści – wszyscy, których nie stać na wynajęcie adwokata lub radcy prawnego. W trudniejszych przypadkach pomagają pracownicy naukowcy. Po poradę trzeba zgłosić się osobiście.

Uczelnia bez barier

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych pełni rolę centrum wsparcia edukacyjnego i funkcjonalnego dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, a także osób z trudnościami w uczeniu się. Niepełnosprawni studenci mogą liczyć na pomoc materialną w formie stypendium specjalnego, które jest niezależne od dochodu i przysługuje ze względu na określony stopień niepełnosprawności. Ponadto osoby, które zakwalifikowały się na wyjazd w ramach Lifelong Learning Programme – LLP/Erasmus mogą ubiegać się o dodatkowe wsparcie finansowe, związane z podróżą i pobytem w instytucji zagranicznej.

W ramach bezpłatnego działania biura, studenci mogą liczyć na specjalistyczne, indywidualne porady i wsparcie psychologa oraz na poradnictwo doradcy zawodowego. Podczas trwania studiów osoby niepełnosprawne mają możliwość korzystania z usług

asystenta, towarzyszącego im podczas wszystkich czynności związanych z życiem akademickim. Studenci mogą nieodpłatnie korzystać z systemu wspomagającego słyszenie. Do dyspozycji jest również tłumacz języka miganego. Dla osób z dysfunkcjami wzroku przygotowano komputerową pracownię wyposażoną w programy udźwiękawiające.

Każdego roku uczelnia nawiązuje współpracę ze specjalistycznym ośrodkiem rehabilitacyjnym, ponadto studenci mogą uczestniczyć w zajęciach rehabilitacyjnych odbywających się w salkach UŚ oraz na dostosowanym basenie. Udział w Kole Studentów Niepełnosprawnych „Equitas” to natomiast opcja dla tych, którzy chcą aktywnie działać.

W sosnowieckich i katowickich domach studenckich czekają tzw. przyjazne pokoje, które zapewniają osobom niepełnosprawnym wszystkie ułatwienia, niezbędne do nauki i wypoczynku.

Przygoda z „Egidą”

W 1969 r. na osiedlu akademickim w Katowicach-Ligocie uruchomiono jedną z pierwszych agend kulturalnych Uniwersytetu Śląskiego – Studenckie Studio Radiowe „Egida”. Gdy pod przewodnictwem Franciszka Procka organizował się pierwszy zespół „Egidy”, nikt nie przypuszczał, że rozgłośnia przetrwa tyle lat. Nie wiedział tego także Henryk Grzonka – najdłużej urzędujący redaktor naczelny. W listopadzie ubiegłego roku obecni oraz byli członkowie „Egidy” spotkali się na uroczystej gali w kinoteatrze Rialto, by uczcić 40. urodziny radia. Podczas jubileuszu swoją przygodę z „Egidą” wspominało wielu byłych pracowników radia, wśród nich m.in.: Kamil Durczok, Marek Czyż, Henryk Grzonka, Franciszek Procek, czy śląski kabareciarz Andrzej „Toluś” Skupiński.

Dziś nowe pokolenie egidowców, pod przewodnictwem redaktora naczelnego Radosława Aksamita, to ponad 50-osobowy zespół. Tworzy go grupa młodych ludzi, przede wszystkim studentów, ale też absolwentów Uniwersytetu Śląskiego. „Egida” znajduje się znowu w czołówce studenckich mediów na Śląsku, uczestniczy we wszystkich wydarzeniach uniwersyteckich i w najważniejszych imprezach kulturalnych regionu. Strzałem w dziesiątkę okazał się powrót do pierwotnej idei radia – tworzenia programu skierowanego przede wszystkim do studentów, ukierunkowanego na ich potrzeby i zainteresowania.

– Staramy się tworzyć program, który będzie interesujący przede wszystkim dla studentów. Z jednej strony informujemy o najważniejszych wydarzeniach bezpośrednio dotyczących środowiska akademickiego – tematykę tę poruszamy w pasmach informacyjnych i publicystycznych. Z drugiej stro-

Foto: Redakcja SSR „Egida”

Byli „egidowcy” na 40-lecie radia. Od lewej: Marek Czyż, Kamil Durczok, Henryk Grzonka

ny, chcemy też rozbudzać pewne zainteresowania studentów, proponując im rozmaite audycje muzyczne i kulturalne, emitowane głównie w godzinach wieczornych – mówi Radosław Aksamit.

Młodzi dziennikarze dbają o to, by ich audycje różniły się od tych, które usłyszycie można w komercyjnych stacjach radiowych. Pomysłów na ciekawe programy, jak i chętnych do ich realizacji wciąż przybywa. Ważnym momentem dla rozgłośni był 2004 rok, kiedy SSR „Egida” rozpoczęło nadawanie przez internet. Znacznie poszerzyło to krąg odbiorców, ułatwiło pracę dziennikarzom a przede wszystkim, po raz pierwszy, pozwoliło rozgłośni wyjść poza obszar osiedla akademickiego.

Poza pracą w studiu egidowcy dużo czasu spędzają w terenie, nie brakuje też gości, do radiowego studia zapraszani są artyści, sportowcy, a także pracownicy naukowci. Dużą popularnością cieszy się audycja „UŚ po godzinach. Muzycznie”, w której wykładowcy Uniwersytetu Śląskiego prezentują swoją ulubioną muzykę.

„Egida” każdego roku angażuje się w przygotowanie Juwenaliów Śląskich. Inicjuje wiele różnorodnych imprez, należą do nich m.in.: akcja „Wielkie malowanie graffiti”, której celem jest przyozdobienie ścian ligockich akademików symbolami Katowic i Uniwersytetu Śląskiego, promuje także młode, amatorskie zespoły muzyczne i kabaretowe w akcji „Wyjdźcie z garażu”. Rozgłośnia uczestniczy w działaniach charytatywnych, takich jak honorowe krwiodawstwo czy Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

O tym, że doświadczenie zdobyte w „Egicie” nie idzie na marne, świadczą losy wielu wybitnych dziennikarzy, którzy w studiu przy ul. Studenckiej 15 stawiali swe pierwsze kroki w zawodzie. Podczas ubiegłorocznego jubileuszu wszyscy wspominali „Egidę”, która była dla nich nie tylko ciekawą przygodą radiową, ale też miejscem spotkania wspaniałych ludzi, dzielących ze sobą tę samą pasję, darzących się wzajemną sympatią i wsparciem.

Studencki Zespół Pieśni i Tańca „Katowice”

Zespół powstał w 1969 roku, z inicjatywy grupy studentów Uniwersytetu Śląskiego jako pierwszy studencki zespół folklorystyczny w województwie katowickim. Przyjęta przez grupę nazwa oraz dobór repertuaru świadczą o dużym powiązaniu z regionem. Zespół wykonuje folklor stylizowany, a w jego programie znajdują się m.in. pieśni i tańce Górnego Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego, Beskidów i Żywca. Tancerze prezentują program w oryginalnych strojach ludowych. Studencki Zespół Pie-

śni i Tańca „Katowice” koncertuje nie tylko w regionie śląsko-dąbrowskim, ale także zagranicą. Polski folklor w wykonaniu zespołu mogła już podziwiać publiczność m.in.: Hiszpanii, Niemiec, Rosji, Litwy, Portugalii, Syrii, Tunezji, Cypru, Francji, Białorusi, Argentyny, Brazylii, Mołdawii, Węgier, Brazylii, Algierii, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Meksyku, Stanów Zjednoczonych, Czech, a ostatnio Peru. Zespół z Katowic jest także od wielu lat gospodarzem Międzynarodowego Studenckiego Festiwalu Folklorystycznego.

Pomoc psychologa

Na Uniwersytecie działa Centrum Obsługi Studenta integrujące Biuro Spraw Studenckich, Biuro Karier oraz komórkę zajmującą się problemami osób niepełnosprawnych. Całkowicie nową formą wsparcia dla studentów proponowaną przez Centrum jest pomoc psychologiczna. Obejmuje ona doradztwo w procesie studiowania, pomoc i wsparcie psychologiczne w sytuacjach kryzysowych a także propagowanie higieny życia psychicznego. Studenci mogą skorzystać z konsultacji psychologa bezpłatnie.

CENTRUM OBSŁUGI STUDENTA, UL. BANKOWA 12A, KATOWICE, TEL. 359 21 80

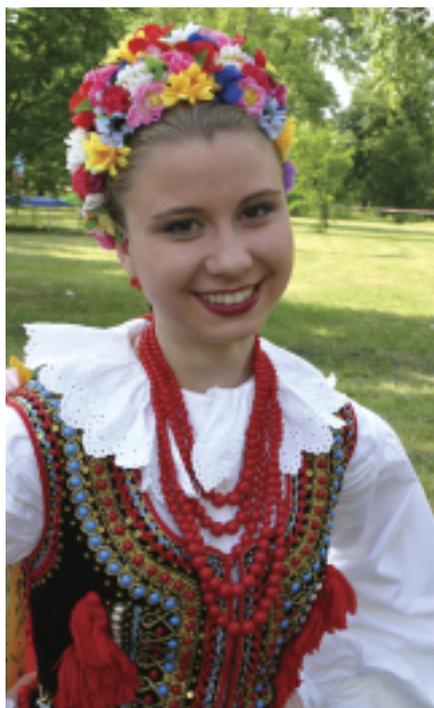

Foto: Agnieszka Sikora

Nie samą nauką student żyje

Studencki Festiwal Nauki

Festiwal jest okazją do zaprezentowania zainteresowań młodych naukowców. Równocześnie młodzież, która planuje studia uniwersyteckie, może się przekonać, że nauka nie musi być nudna, można się nią bawić i czerpać przyjemność z jej poznawania. W ramach festiwalu mają miejsce liczne warsztaty, dyskusje, spektakle, seminaria, pokazy,

wykłady, prezentacje, wystawy i konkursy. W czasie imprezy odbywają się również Dni Otwarte, podczas których kandydaci na studia otrzymują komplet informacji dotyczący rekrutacji, programów i wymiany międzynarodowej. Mogą także zwiedzać obiekty naszej uczelni, laboratoria, uczestniczyć w wykładach otwartych i konferencjach popularno-naukowych.

Juwenalia

Podczas corocznych imprez studenckich – Juwenaliów Śląskich – Katowice stają się miejscem niezwykłych wydarzeń. Imprezę inauguruje tradycyjny studencki korowód ulicami Katowic. Bogaty program wypełniają m.in.: pokazy filmowe, koncerty zespołów muzycznych, turnieje sportowe, maratony kabaretowe, spotkania w klubach studenckich, happeningi. Juwenalia odbywają się również w innych miastach akademickich w Sosnowcu i Rybniku.

Foto: Agnieszka Sikora

Pokazy walk średniowiecznych wojów przygotowane przez Koło Naukowe Historyków

Wampiriada

Wampiriada to największa w Polsce kampania honorowego krwiodawstwa, zorganizowana w środowisku akademickim. Każdego roku akcja jest przygotowywana przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach. Tradycyjnie już, impreza rozpoczyna się pod rektoratem Uniwersytetu Śląskiego, gdzie dyrektor RCKiK prosi JM Rektora UŚ o podpisanie cyrografu – pisma umożliwiającego legalne „odciąganie” studenckiej krwi. Następnie orszak wampirów i wiedźm udaje się na katowicki Rynek.

Foto: Mirosława Łukaszek

Propozycje AZS

Ostatni mecz drużyny futbolu amerykańskiego Silesia Miners w minionym sezonie odbył się w Katowicach z Warsaw Eagles, dwukrotnymi mistrzami Polski

Rekreacja i sekcje wyczynowe

Od utworzenia Akademickiego Związku Sportowego w Katowicach minęło już 65 lat. Obecnie AZS może poszczycić się bogatą ofertą dla studentów. Zajęcia odbywają się w 35 sekcjach sportowych i zrzeszają prawie 2 tysiące członków. Największą popularnością cieszą się: aerobik, wspinaczka sportowa, sekcje taneczne oraz zajęcia na siłowni, ale – jak zapewnia Aleksander Fangor, prezes AZS – każdy ceniący aktywność fizyczną student znajdzie coś dla siebie.

Działalność AZS to inicjatywy o charakterze rekreacyjnym oraz aktywność w sekcjach wyczynowych, których zawodnicy uczestniczą w rozgrywkach i ligach państwowych.

– Jedną z takich sekcji jest AZS Silesia Miners – wyjaśnia Fangor. – Drużyna fut-

bolu amerykańskiego, aktualni mistrzowie Polski. Cieszy mnie, że ten interesujący i widowiskowy sport tak pomysłnie się u nas zaadaptował.

Promowane są także inicjatywy indywidualne.

– To bardzo ciekawe przedsięwzięcia – ocenia prezes. – Wspomnę tu o osobie, która poinformowała nas, że zamierza podróżować rowerem przez Islandię, inną pragnie dotrzeć do wulkanów Ekwadoru. Takim entuzjastom staramy się pomagać logistycznie oraz wskazywać możliwości pozyskania wiarygodnych sponsorów.

Poza niemożliwą do wycenienia satysfakcją, płynącą z uprawiania ulubionego sportu warto postarać się o gratyfikację finansową. Najlepsi mogą otrzymać pie-

niądze przyznawane przez ministra sportu, lecz tu poprzeczka ustawiona jest bardzo wysoko, liczą się bowiem przede wszystkim wyczyny olimpijskie oraz medale mistrzostw świata. Mniej utytułowani zawodnicy mogą zyskać uczelniane stypendia, przyznawane głównie za medale Akademickich Mistrzostw Polski czy Akademickich Mistrzostw Śląska. W tych pierwszych na prawie 200 sklasyfikowanych uczelni, Uniwersytet Śląski zajmuje 16 pozycję (6 miejsce wśród uniwersytetów), w drugich plasuje się na trzeciej pozycji, za Politechniką Śląską i Akademią Wychowania Fizycznego.

W listopadzie ubiegłego roku 99 studentów otrzymywało uczelniane stypendia sportowe. Wyróżnienia ministra przypadły 7 studiującym na Uniwersytecie Śląskim sportowcom, wśród których dwie laureatki zostały nagrodzone dwukrotnie.

Mistrzowie o swoich sportowych pasjach

Agnieszka Cyl

Studentka Wydziału Pedagogiki i Psychologii zajęła VII miejsce w biegu indywidualnym kobiet na 15 km na Igrzyskach Olimpijskich w Vancouver. Przygodę z biathlonem rozpoczęła jako czternastolatka w MKS Karkonosze w Jeleniej Górze, skąd pochodzi. Na pierwsze mistrzostwa pojechała w 2002 r. W 2004 r. trafiła do kadry C.

W 2006 r. została powołana do kadry olimpijskiej, obecnie pracuje pod okiem Andrzeja Kozińskiego (trener klubowy) i Nadii Bielovej (trenerka kadry).

Foto: Archiwum Agnieszki Cyl

– Pragnęłam studiować na Uniwersytecie Śląskim. Uwielbiam dzieci, dlatego wybrałam kierunek pedagogiki i specjalność zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne. Po ukończeniu studiów chciałabym pracować w przedszkolu lub szkole, ale moim marzeniem jest założenie własnego przedszkola, prowadzonego metodą Marii Montessori – mówi Agnieszka.

Studiuje w systemie IOS (Indywidualna Organizacja Studiów), ale i tak byłoby bardzo ciężko, gdyby nie przychylna postawa wykładowców. – Nie przysmykają oka, ale są bardzo wyrozumiali. Nie ma problemu z przedłużeniem sesji – zapewnia.

Michał Kubieniec

– Judo zacząłem trenować w wieku siedmiu lat – wspomina Michał. – Namówili mnie do tego rodzice, chcąc nieco okiełznać mój żywiołowy charakter. Treningi rozpocząłem w klubie MKS Czechowice-Dziedzice, gdzie pozostałem do ukończenia szkoły średniej.

Kontynuował je w klubie GKS „Czarni” Bytom. Do swoich największych osiągnięć Michał zalicza: III miejsce w Pucharze Europy Seniorów w Szwecji, II miejsce w Pucharze Świata Juniorów w Estonii, trzykrotne zdobycie III miejsca na Mistrzostwach Polski Seniorów oraz dwukrotne wywalczenie Mistrzostwa Polski Młodzieży.

Kubieniec wielokrotnie reprezentował kraj na międzynarodowych imprezach mistrzowskich, w tym na Mistrzostwach Europy Młodzieży, gdzie dwukrotnie zajmował IX miejsce. Aktualnie przygotowuje się do kwalifikacji olimpijskich Londyn 2012.

– Sport traktuję przede wszystkim jako przygodę, która nie może, z oczywistych powodów, trwać wiecznie. Z tej przyczyny postanowiłem podjąć studia, co pozwoli mi spokojnie patrzeć w przyszłość po zakończeniu kariery sportowej. Wybór padł na kulturoznawstwo.

Agata Zjawińska

– Postawiłam na karate, trenuję już od 14 lat, pod kierunkiem Beaty i Piotra Machulców. Wybór tej dyscypliny był dziełem przypadku, jednak po kilku latach zaowocował pasją i chęcią doskonalenia się, a także zdobywania medali – mówi Agata, studentka psychologii.

Agata od 18 roku życia startuje w kategorii kumite (walka full kontakt), zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Wielokrotnie zdobywała tytuł Mistrzyni Polski w kategorii wagowej poniżej 65 kg. Z początkiem

2010 roku zdecydowała się na zmianę kategorii (poniżej 55 kg) i wystartowała w Mistrzostwach Makroregionu Śląskiego, otrzymując powołanie na Mistrzostwa Europy, gdzie zdobyła brązowy medal. Ponadto ma na swoim koncie tytuł Mistrzyni Austrii.

Anna Błachut

Stosunkowo niedługim stażem w wybranej przez siebie dyscyplinie legitymuje się Anna Błachut. Ćwiczenia na ergometrze wioślarskim rozpoczęła dwa lata temu, lecz może już pochwalić się dwoma Złotymi Medalami Mistrzostw Śląska oraz Złotym Medalem Akademickich Mistrzostw Polski w kategorii uniwersytety.

– Moje pierwsze spotkanie z ergometrem zawdzięczam panu magistrowi Piotrowi Nowakowi – mówi Ania. – W treningach i przygotowaniach do Akademickich Mistrzostw Polski w Ergometrze Wioślarskim pomagał mi pan magister Stanisław Bonk. Podstawa to odpowiedni trening, staram się ćwiczyć przynajmniej cztery razy w tygodniu. Najbardziej intensywne przygotowania mają miejsce na dwa-trzy tygodnie przed zawodami. Te ostatnie godzi ze studiami na inżynierii biomedycznej.

Joanna Taczewska

Studentka Wydziału Prawa i Administracji w 13 roku życia rozpoczęła swoją przygodę z brydżem sportowym. Wszystkie dotychczasowe sukcesy w tej dyscyplinie odnosiła pod panieńskim nazwiskiem Krawczyk.

– Od dziecka miałam smykankę do gier logicznych – wyjaśnia. – Brydżem zainteresował mnie tato, gdy po latach przerwy postanowił wrócić do czynnej gry. Zaczęłam jeździć na mistrzostwa juniorskie, zapisałam się do klubu i niedługo potem miały miejsce moje pierwsze sukcesy.

Jak tłumaczy Joanna, w Polsce zawody juniorskie rozgrywa się w kilku kategoriach wiekowych.

– W każdej z nich mogę się pochwalić kilkoma medalami mistrzostw Polski – opowiada Taczewska. – Wielokrotnie reprezentowałam Polskę na zawodach rangi mistrzostw europy i świata w kategoriach juniorów młodszych, junierek do 25 roku życia i juniorów starszych. Reasumując, w swojej kolekcji mam pięć medali Mistrzostw Europy (w tym cztery złote) i dwa brązowe medale Mistrzostw Świata.

Ponadto Joanna Taczewska jest pierwszą w historii Polski medalistką Olimpiady Sportów Umysłowych, rozgrywanej przy okazji Igrzysk Olimpijskich w Pekinie.

Paweł Czarnota

Na Wydziale Prawa i Administracji studiuje także Paweł Czarnota, aktualny Akademicki Mistrz Polski w szachach.

Foto: OLKUSZANIN.PL

– Ta dyscyplina uczy logicznego myślenia, planowania, strategii oraz rozwiązywania problemów – tłumaczy szachista. – W naszym kraju cieszy się ona ogromną popularnością.

Paweł Czarnota swoją przygodę z szachami rozpoczął w wieku 6 lat.

– W Polsce reprezentuję klub Rotmistrz Grudziądz, natomiast za granicą jestem zawodnikiem niemieckiego klubu SV Wattenscheid-Bundesliga – wyjaśnia. – Do swoich najważniejszych sukcesów zaliczam zdobycie tytułu Mistrza Europy w kategorii wiekowej do lat 18 w 2005 roku w Montenegro, sześciokrotne Mistrzostwo Polski juniorów oraz najważniejszy tytuł międzynarodowy – Arcymistrza Szachowego.

Nie tylko studentom

Festiwal Kultury Ekologicznej „Zielono mi” – jest adresowany do wszystkich zainteresowanych ekologią i ochroną środowiska. W katowickim kinoteatrze „Rialto” odbywają się pokazy filmowe wybitnych dzieł, które wprowadzają w świat piękna natury i odwołują się do takich wartości, jak: szacunek dla innych istot, etyczna odpowiedzialność za świat. Po projekcji odbywają się dyskusje nad poruszanymi w filmach problemami. W programie są także wykłady popularno-naukowe i koncerty muzyczne. Odbyły się trzy edycje festiwalu, który stał się największym ekologicznym wydarzeniem w stolicy regionu.

www.poradniajezykowa.us.edu.pl – *Nie ma innego dobra tak powszechnego i tak ważnego dla nas wszystkich jak język ojczysty* – tak rozpoczyna się Uchwała Senatu RP w sprawie ustanowienia roku 2006 Rokiem Języka Polskiego. Od wielu lat językoznawcy Uniwersytetu Śląskiego udzielają porad z zakresu poprawnej polszczyzny. Jeszcze w latach 70. ubiegłego wieku powstała w uczelni telefoniczna Poradnia Językowa. Coraz większa powszechność dostępu do internetu sprawiła, że w 2004 roku powołano Internetową Poradnię Językową.

Muzeum Wydziału Nauk o Ziemi – Geologiczne Muzeum Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego gromadzi również zbiory związane z naukami geograficznymi i oceanograficznymi. Tuzin ekspozycji stanowią cztery kolekcje główne: petrograficzna, paleontologiczna, mineralogiczna, meteorytowa oraz kolekcje prywatne (wystawiane czasowo). Oprócz podstawowej działalności, jaką jest gromadzenie, katalogowanie i przechowywanie zbiorów naukowych, muzeum prowadzi działalność edukacyjną.

Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny – to jedyna tak duża impreza folklorystyczno-kulturalna w woj. śląskim. Corocznie, na przełomie sierpnia i września, Uniwersytet Śląski gości zespoły folklorystyczne z całego świata. MSFF organizowany jest od 1979 roku, a jego gospodarzem każdorazowo jest Studencki Zespół Pieśni i Tańca „Katowice”. Festiwal wzbudza ogromne zainteresowanie mieszkańców regionu dzięki występom plenerowym, podczas kolorowych korowodów ulicami miast, a także w czasie występów na scenach teatrów i domów kultury. Dotychczas w festiwalu udział wzięło ponad 230 zespołów. Podczas tegorocznej XXIII edycji MSFF zaprezentowały się zespoły z: Argentyny, Portugalii, Białorusi, Albanii, Senegal, Rosji, Ukrainy, Turcji, Jordanii i Polski.

Uniwersytet Trzeciego Wieku – istnieje w Katowicach już 28 lat. Powstał przy współudziale przede wszystkim Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, Śląskiej Akademii Medycznej. Cieszy się ogromnym zainteresowaniem, w roku akademickim 2009/2010 skorzystało z niego 1200 osób w Katowicach, 600 w Sosnowcu i około 400 w Jastrzębiu-Zdroju. Większość uczestników UTW to osoby z wyższym wykształceniem, które po przejściu na emeryturę w ten sposób spędzają wolny czas.

Konkursy dla uczniów

„Fizyka się liczy”, to Ogólnopolski Konkurs Fizyczny, organizowany przez Instytut Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii. Akcją jest znakomitym testem wiedzy na poziomie szkół ponadgimnazjalnych z zakresu podstawowego, a także przygotowaniem do studiów w dziedzinie fizyki oraz nauk jej pokrewnych na uniwersytetach i politechnikach. Laureaci wyjeżdżają do Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych CERN w Szwajcarii, finaliści otrzymują medale, dyplomy i nagrody.

Konkurs Wiedzy Technicznej organizowany jest przez Zakład Dydaktyki Przedmiotów Technicznych Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach w Sosnowcu. Jego celem jest zaintereso-

wanie uczniów ponadgimnazjalnych szkół ogólnokształcących i techniczno-zawodowych naszego regionu szeroko rozumianą techniką oraz promowanie korzyści płynących z wyboru przedmiotów ścisłych na egzaminach maturalnych.

Ogólnopolski Konkurs Chemiczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych, organizowany jest przez Instytut Chemii Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii, oddział katowicki Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Pałac Młodzieży w Katowicach. Składa się on z dwóch części – pisemnej, która ma charakter eliminacji i laboratoryjnej, będącej finałem konkursu. W eliminacjach IV edycji udział wzięło 343 uczennic i uczniów z 51 szkół średnich nie tylko z regionu Śląska.

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH
Usgazeta
UNIWERSYTECKA

Pismo ukazuje się od 1992 roku za zgodą JM Rektora.
ISSN 1505-6317

Okładka: projekt graficzny Tomasz Kipki

REDAKTOR NACZELNA: Iwona Kolaszińska
REDAGUJE ZESPÓŁ: Agnieszka Sikora, Maria Sztuka
OPRACOWANIE WERSJI INTERNETOWEJ:
Bianka Porębska, Ewa Uhlig

ADRES REDAKCJI:

ul. Bankowa 5 (dawna siedziba NBP), III piętro, pok. 5
40-007 Katowice, tel.: (032) 359 19 64, faks: (032) 359 22 01
e-mail: gazeta@us.edu.pl lub gazetauniwersytecka@op.pl
JESTEŚMY W INTERNECIE: <http://gu.us.edu.pl>

OBŚLUGA POLIGRAFICZNA: Oficyna Wydawniczo-Projektowa „Markan” Marcin Kandziara, ul. Piastów 7/204, 40-866 Katowice
tel. (032) 254 28 09, e-mail: markan6@o2.pl
Nakład: 1000 egz.

Śląska Noc Naukowców – Sześć lat temu Komisja Europejska zaproponowała organizację Nocy Naukowców. Pomysł znalazł wielu entuzjastów i we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej odbywają się regionalne edycje tej imprezy. Na Uniwersytecie Śląskim jest ona organizowana od 2009 r. Mieszkańcy Gliwic, Katowic i Chorzowa a także okolicznych miejscowości korzystają z niecodziennych atrakcji – astronomia, biologia, nauki ścisłe, humanistyczne a nawet wędrówki w zamierzchłą przeszłość to tematyka prezentacji, wykładów, eksperymentów i zabaw. Powstaje jedynie problem – gdzie się udać, a z czego zrezygnować....

Foto: Agnieszka Słora

Międzynarodowa Wystawa i Giełda Mineralów, Skał i Skamieniałości

Celem cyklicznie organizowanych na Wydziale Nauk o Ziemi w Sosnowcu wystaw jest popularyzacja wiedzy o środowisku naturalnym człowieka ze szczególnym uwzględnieniem przyrody nieożywionej, której ciekawymi elementami są prezentowane okazy minerałów, skał i rzadkich skamieniałości. W ramach wystawy organizowane są sesje popularnonaukowe.

Foto: Agnieszka Słora

Biennale fotografii „Nauka w obiektywie” – Celem Biennale Fotografii „Nauka w obiektywie” jest promocja dorobku naukowego pracowników i studentów Uniwersytetu Śląskiego. Konkurs, organizowany przez Centrum Studiów nad Człowiekiem i Środowiskiem UŚ, odbywa się cyklicznie co 2 lata, każdorazowo z innym tematem przewodnim. W 2010 roku ma miejsce trzecia edycja pod hasłem „Nauka – świat bez granic”.

Foto: Agnieszka Słora

Święto Liczby Pi – Wiele lat temu Amerykanie zainaugurowali świętowanie Dnia Liczby Pi 14 marca, gdyż w ich zapisie daty jest to 3.14, czyli pierwsze cyfry rozwinięcia dziesiętnego. W 2007 r. z inicjatywy dziekana Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii prof. dr. hab. Macieja Sablika po raz pierwszy obchody święta odbyły się na naszej uczelni. Po ogromnym sukcesie, imieniny liczby Pi świętowane są co roku. Wykłady popularnonaukowe, pokazy, warsztaty, zabawy przyciągają setki uczniów i studentów.

Dni Ziemi – Sosnowiecka impreza wpisała się na stałe w kalendarz zajęć przedszkoli i szkół podczas ciepłych dni kwietnia i maja. Wspólnota nauczycielska, skupiona w Społecznym Komitecie Dni Ziemi przy Wydziale Nauk o Ziemi z roku na rok rozwija zakres propozycji dotyczących walorów poznawczych przyrody, twórczości artystycznej oraz nabywania przez uczniów umiejętności obserwacji, opisu i zapobiegania skutkom dewastacji środowiska naturalnego.

Foto: Agnieszka Siłora

Osobliwości Świata Fizyki – to doroczna impreza edukacyjna dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Popularność wykładów i pokazów prowadzonych przez akademików specjalnie dla młodzieży szkolnej nie maleje. Nie dziwi to nikogo, kto choć raz wziął w nich udział – prowadzone są ciekawie i z humorem. Zdjęta z piedestału nauka przestaje onieśmielać, staje się osiągalna i nabiera nieodpartego powabu.

Uniwersytet dla regionu

Foto: Katarzyna Rożko

Rekonstruktorzy minionych światów – Wielki, uzbrojony w imponujące zęby łeb tyranozaura zwrócony jest nieznacznie w kierunku Wydziału Nauk o Ziemi UŚ w Sosnowcu. To najnowsza na świecie rekonstrukcja, oparta na szkielecie znalezionym w Południowej Dakocie. Graficzne opracowanie tyranozaura to autorska praca dr. Andrzeja Boczarowskiego, paleontologa, ale również grafika, portrecisty i programisty.

USiołek – W maju 2010 r. na ręce przedstawiciela Fundacji Mam Marzenie Jakuba Marcjasza przekazany został prototyp uniwersyteckiej maskotki – USiołka, zaprojektowanej przez Justynę Mikusz, studentkę grafiki Wydziału Artystycznego UŚ. Fundacja oddała go na aukcję internetową, a dochód z niej przeznaczyła na spełnienie marzenia dziewięcioletniego Kuby z Tychów.

Foto: Agnieszka Siłora

Uniwersytet Śląski Dzieci – W 2009 roku na Wydziale Nauk o Ziemi w Sosnowcu odbyła się pierwsza inauguracja Uniwersytetu Śląskiego Dzieci. Bez egzaminów, zaliczeń ale za to z dyplomem ukończenia prestiżowej uczelni, podzieleni na grupy – Poszukiwacze (5-6 lat), Odkrywczy (7-9 lat), Młodzi Naukowcy (10-12 lat) może za kilka lat powrócą do swojego uniwersytetu, aby odebrać „dorosłe” indeksy.

Foto: Agnieszka Siłora

